WISE FASHION

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları - WISE

MODÜLLER

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

İçindekiler

MODÜLLER

01 KONU: Geri Dönüştürülmüş Modaya Giriş ve Girişimci Zihniyet ve İnovasyon

Sayfa 3

02 Geri Dönüştürülmüş Moda Tasarımının Temelleri sayfası

Sayfa 12

03 Üretim Teknikleri, Yeniden Kullanım, Geri Dönüştürülmüş Malzemelerin Temini ve Tedariki sayfası

Sayfa 30

04 Amaç Odaklı Marka: Geri Dönüştürülmüş Moda Girişimcileri için Pazarlama Stratejileri sayfası

Sayfa 49

05 Geri dönüştürülmüş modanın etiği

Sayfa 71

WISE FASHION

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

KONU: Geri Dönüştürülmüş Modaya Giriş ve Girişimci Zihniyet ve İnovasyon

Hazırlayan: ASDIT

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

PRAMMER

SRBIJA U POKRETU
Mi stvaramo pokretače, ne pokrete
We make movers, not movements

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM DERNEĞİ

INKUBATOR INNOWACJI

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda ve Girişimci Zihniyet ve İnovasyona Giriş

1. Giriş:

Küresel moda endüstrisi, mevcut formatıyla atık ve kirliliğe en büyük katkıda bulunan sektörlerden biridir. Küresel karbon emisyonlarının yaklaşık %10'undan ve su israfının %20'sinden sorumludur (Niinimäki vd., 2020). Hızlı tüketim ve hızlı modanın yükselişi, kötü çalışma koşulları, aşırı üretim ve kaynak kıtlığı gibi sorunları daha da kötüleştirdi. Aksine, geri dönüştürülmüş moda, yeniden kullanım, ileri dönüşüm ve döngüsel üretim sistemlerini vurgulayarak bu duruma bir alternatif sunmaktadır. Bu bağlamda, geri dönüştürülmüş moda, yaratıcı yenilik ve çevresel sorumluluğun birleşimi olarak ortaya çıkmaktadır. Atılmış giysileri ve tekstilleri moda ürünlerine dönüştürmektedir. Gençlerin artan bilinci ve sürdürülebilir moda alanındaki gençlerin öncülüğündeki girişimler, atıkları azaltmanın yanı sıra topluluk düzeyinde girişimciliği de teşvik etmektedir (Chen vd., 2021).

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda ve Girişimci Zihniyet ve İnovasyona Giriş

2. Teorik Çerçeve

Geri dönüştürülmüş moda kavramı, onarım, yeniden kullanım ve malzeme geri kazanımı yoluyla atıkları en aza indirmeyi amaçlayan döngüsel ekonomi modeline dayanmaktadır (Geissdoerfer vd., 2017). Başka bir deyişle, bu, biyolojik olarak parçalanabilir ve geri kazanılmış malzemeler kullanarak geri dönüştürülebilirlik ve uzun ömürlülük sağlayan giysiler tasarlamayı içerir (Ellen MacArthur Vakfı, 2019). Dahası, merak, direnç, fırsat tanıma ve değer yaratma ile tanımlanan girişimci zihniyet (Kuratko vd., 2021), yenilikçi sürdürülebilirlik uygulamalarının hayata geçirilmesinde merkezi bir rol oynamaktadır. Geri dönüştürülmüş moda alanındaki genç girişimciler, ekolojik etiği pazar uygulanabilirliğiyle birleştirerek, karlılık ve çevresel sorumluluğun bir arada var olabileceğini göstermektedir.

Geri dönüştürülmüş moda alanındaki yenilik de empatiyi, denemeyi ve yinelemeli problem çözmeyi vurgulayan tasarım düşüncesi çerçevesine (Brown, 2009) dayanmaktadır. Tasarım düşüncesi sayesinde gençler, atık malzemeleri yaratıcı kaynaklar olarak yeniden hayal edebilir ve "ömrünü tamamlamış" ürünleri yeni kullanım döngülerine dönüştürebilirler.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

3. Geri Dönüştürülmüş Modanın Tarihi

Tekstil ürünlerinin yeniden kullanımı yeni bir olgu değil ve yüzyıllar öncesine dayanıyor. Tarihsel olarak, giysiler atılmak yerine tamir ediliyor, yeniden kullanılıyor veya nesilden nesile aktarılıyordu. Ancak, 20. yüzyılda sanayileşme ve sentetik elyafların icadı nedeniyle tüketim kalıplarında dramatik bir değişim ortaya çıktı (Fletcher, 2014). Geri dönüştürülmüş moda kavramının ortaya çıkışı 1990'larla ve çevre bilinci hareketlerinin büyümesiyle aynı zamana denk geliyor. Bu uygulamanın yaygınlaşması için dijital platformlar ve çevre aktivizmi bekleniyordu ve bu da 21. yüzyılda gerçekleşti. Patagonia ve Stella McCartney gibi markalar, geri alma programlarına ve eko-malzeme inovasyonuna öncülük etti (Pedersen & Andersen, 2015).
Bu gelişmelerle paralel olarak, gençlerin öncülüğünde gerçekleşen geri dönüşüm hareketlerine sosyal medyada daha sık rastlanmaya başlandı; küçük ölçekli girişimciler, eski veya atılmış eşyaları modaya uygun, kişiselleştirilmiş ürünlere dönüştürüyordu (Gwilt, 2020). Chen ve ark. (2021)'e göre, geri dönüştürülmüş modanın evrimi, döngüsel ekonominin uzun ömürlülük, onarılabilirlik ve malzeme yenilenmesi ilkeleriyle uyumludur. Bugün, geri dönüştürülmüş moda sadece yaratıcı bir hareket değil, aynı zamanda sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın yanı sıra yerel istihdam olanakları da sağlamaktadır.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

4. Geri Dönüştürülmüş Modanın Yenilikçi Yönleri

Yenilikçi geri dönüştürülmüş moda anlayışı, malzeme geri kazanımından daha fazlasını ifade eder. Sosyal, girişimcilik ve teknolojik yönlerden üretim ve tüketim modellerinin yeniden düşünülmesini gerektirir.
Malzeme inovasyonu: Kimyasal geri dönüşümdeki gelişmeler, polyester veya pamuk karışımlarının ayrıştırılıp yeni lifler halinde yeniden birleştirilmesine olanak tanıyor (Sandin & Peters, 2018).
İşletme inovasyonu: Yeni kurulan şirketler, giysilerin kullanım ömrünü uzatan ve aşırı üretimi azaltan kiralama, yeniden satış veya onarım hizmeti modellerini benimsiyor (Joyner Armstrong vd., 2022).
Sosyal inovasyon: Yerel atölyeler, tamir kafeleri ve yerel kooperatifler, tekstil geri dönüşümü ve döngüsel tasarımda topluluk katılımını teşvik etmektedir (Hirscher & Niinimäki, 2018).
Girişimcilik inovasyonu özellikle gençlerle ilişkilidir. Kuratko vd. (2021), girişimci bir zihniyete sahip olmanın gençlerin sürdürülebilirlik sorunlarını fırsat olarak algılamalarına olanak sağladığını vurgulamaktadır. Genç girişimciler, yaratıcılık ve dijital araçların kullanımı yoluyla, sosyal ve ekolojik kaygılara dikkat çekerken, geri dönüşümü uygulanabilir mikro işletmelere dönüştürebilirler.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

5. En İyi Uygulamalar ve Vaka Çalışmaları

Bu bölümde, geri dönüştürülmüş modanın girişimcilik ve inovasyonla entegrasyonunu analiz etmek için çeşitli yerel ve uluslararası uygulamalar örnek olarak verilecektir.

Renewcell (İsveç): Pamuk atıklarını kimyasal olarak geri dönüştürerek yeni selüloz lifleri üreten ve döngüsel tekstil inovasyonuna örnek teşkil eden öncü bir şirket (Sandin & Peters, 2018).
Patagonia'nın Kullanılmış Giysiler Programı: Müşterileri giysilerini tamir etmeye, yeniden satmaya veya geri dönüştürmeye teşvik ederek karlılığı çevresel değerlerle uyumlu hale getiriyor (Pedersen & Andersen, 2015).
Mardin İpekyolu Kadın Kooperatifi (Türkiye): Geleneksel el yapımı sabunlar ve çevre dostu tekstil ürünleri üreterek, kadın kooperatiflerinin kültürel mirası sürdürülebilir girişimcilikle nasıl birleştirebileceğini gösteriyor (Ünal & Tekin, 2023).
Samandağ Kadın Kooperatifi: Türkiye'nin Hatay ilinde bulunan bu kooperatif, defne ve zeytin bazlı malzemeleri kozmetik ve tekstil ürünlerine dönüştürerek ekolojik bilinci bölgesel kimlikle harmanlıyor.
Bu örnekler, yeniliğin genellikle sınırlı kaynakların yaratıcı ve sürdürülebilir çözümlere ilham verdiği yerel bağlamlardan doğduğunun altını çizmektedir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

6. Öğrenme Etkinlikleri

30 dakikalık oturum, aktif katılım yoluyla teori ve pratiği bütünleştirir:

PowerPoint Sunumu (10 dk):

Slaytlar, moda atıkları ve sürdürülebilir alternatifler hakkında veri görselleri içermektedir. Bunlar, içeriğin PowerPoint versiyonlarıdır ve yeterli referans verilerek eğitim amaçlı kullanılabilirler.

Belgesel ve Röportaj Analizi (10 dk):

Okuyucular, geri dönüştürülmüş tekstil ürünlerini kullanan girişimcileri ve tasarımcıları konu alan aşağıdaki belgesel klibi izlesinler. Ardından konuyu akranlarıyla tartışsınlar.

- Belgeselin bağlantısı: https://www.youtube.com/watch?v=7i0QMnz4ExY

Çevre Dostu Gardırop Yarışması (10 dk):

Okuyucular, gardıroplarını sürdürülebilir bir şekilde düzenlemeye, yeniden kullanılan veya onarılan giysilerin fotoğraflarını çekmeye ve kısa düşüncelerle birlikte sosyal medyaya yüklemeye davet ediliyor. Bu oyunlaştırılmış etkinlik, kişisel sorumluluğu ve farkındalığı güçlendiriyor.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

7. Öğrenme ve Değerlendirme Kanıtları Öğrenme Kanıtları:
Sürdürülebilir moda uygulamalarını belirleme ve bunları geleneksel yaklaşımlardan ayırt etme yeteneği.
Çevre bilincine sahip davranışlara ve satın alma kararlarına yönelik motivasyon sergilemiştir.
Geri dönüştürülmüş moda sektöründeki girişimcilik fırsatlarına dair farkındalık.
Değerlendirme Yöntemleri:
Dersin sonunda kısa bir soru-cevap ve geri bildirim oturumu.
Yarışma başvuruları yaratıcılık, sürdürülebilirlik ve yansıtma kalitesi temelinde değerlendirilecektir. Katılımcılar resmi proje sosyal medya kanallarımızı etiketlemelidir. Kazananlar resmi proje web sitemizde yayınlanacaktır.
Modül süresince aktif katılımın gözlemlenmesi.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

Çoktan Seçmeli Sorular:

Soru 1:
Aşağıdakilerden hangisi geri dönüştürülmüş modanın temel amacını en iyi şekilde tanımlar?
A) Dijital platformlar aracılığıyla hızlı moda tüketimini artırmak B) Yaratıcılığı çevresel sorumlulukla birleştirirken yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve döngüsel üretimi teşvik etmek C) Tüm doğal elyafları sentetik malzemelerle değiştirmek D) Giyim üretimini yalnızca lüks markalarla sınırlamak Cevap: B

Soru 2:
Geri dönüştürülmüş moda kavramı hangi ekonomik modelle yakından ilişkilidir?
A) Doğrusal ekonomi B) Paylaşım ekonomisi C) Döngüsel ekonomi D) Esnek çalışma ekonomisi Cevap: C

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

Soru 3:
Aşağıdakilerden hangisi geri dönüştürülmüş modanın yenilikçi bir yönü olarak listelenmemiştir?
A) Malzeme inovasyonu (örneğin, elyaf karışımlarının kimyasal geri dönüşümü) B) İşletme inovasyonu (örneğin, kiralama ve yeniden satış modelleri) C) Sosyal inovasyon (örneğin, tamir kafeleri ve kooperatifler) D) Tüm tekstil üretiminin tamamen ortadan kaldırılması
Cevap: D

Soru 4:
Aşağıdaki ifadelerden hangisi geri dönüştürülmüş modanın tarihsel gelişimini doğru bir şekilde yansıtmaktadır?
A) Geri dönüştürülmüş moda, 18. yüzyılda sanayileşmeyle başladı. B) 1990'larda çevre bilinci hareketleriyle birlikte ortaya çıktı ve gençlerin öncülüğünde sosyal medya aracılığıyla öne çıkan geri dönüşüm uygulamaları yaygınlaştı. C) Moda geri dönüşümü ancak 1950'de polyesterin icadından sonra mümkün oldu. D) Dijital platformlar, geri dönüştürülmüş modanın tanıtımında etkili olmadı.
Cevap: B

Soru 5:
Aşağıdaki vaka çalışmalarından hangisi kültürel mirası ve sürdürülebilirliği birleştiren yerel inovasyonu örneklemektedir?
A) Renewcell (İsveç) B) Patagonia'nın Worn Wear Programı C) Mardin İpekyolu Kadın Kooperatifi (Türkiye) D) Küresel pazarlardaki hızlı moda markaları
Cevap: C

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODAYA GİRİŞ, GİRİŞİMCİ ZİHNİYET VE İNOVASYON

8. SONUÇ

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODA, YARATICILIK, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE GİRİŞİMCİLİĞİN KESİŞTİĞİ NOKTADA YER ALMAKTADIR. BU MODÜL BOYUNCA ÖĞRENCİLERE GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODANIN TEMEL PRENSİPLERİ, TARİHSEL KÖKENLERİ VE YENİLİKÇİ İŞ GİRİŞİMLERİ İÇİN POTANSİYELİ SUNULMAKTADIR. ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYİ PRATİK ETKİNLİKLERLE BİRLEŞTİREREK, ÖĞRENCİLER YALNIZCA TEORİK BİLGİ EDİNMEKLE KALMAZ, AYNI ZAMANDA ÇEVRE BİLİNCİNE SAHİP DAVRANIŞLAR DA GELİŞTİRİRLER.

UZUN VADEDE, BU TÜR EĞİTİM GİRİŞİMLERİ GENÇLERİN DÖNGÜSEL EKONOMİYE GEÇİŞTEKİ ROLÜNÜ GÜÇLENDİRİR. BU DA AKILLI MODAYI OLUMLU ÇEVRESEL VE SOSYAL DEĞİŞİM İÇİN FAYDALI BİR ARAÇ HALİNE GETİRİR.

DOLAYISIYLA, BİR SONRAKİ BÖLÜMDE, OKUYUCULARA DAHA FAZLA BİLGİ SAĞLAMAK AMACIYLA GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ MODANIN TEMELLERİ DAHA AYRINTILI OLARAK ELE ALINACAKTIR.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Modaya Giriş, Girişimci Zihniyet ve İnovasyon

Referanslar:

Brown, T. (2009). Tasarımla Değişim: Tasarım düşüncesi kuruluşları nasıl dönüştürüyor ve yeniliğe nasıl ilham veriyor. HarperCollins.
Chen, X., Li, Y., & Zhang, Z. (2021). Giyim ve tekstil endüstrisinin döngüsel ekonomisi ve sürdürülebilirliği: Kritik bir inceleme. Sürdürülebilirlik, 13(12), 6560. https://doi.org/10.3390/su13126560 Ellen MacArthur Vakfı. (2019). Yeni bir tekstil ekonomisi: Modanın geleceğini yeniden tasarlamak. Ellen MacArthur Vakfı.
Fletcher, K. (2014). Sürdürülebilir moda ve tekstil: Tasarım yolculukları. Routledge.
Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N. M. P., & Hultink, E. J. (2017). Döngüsel ekonomi: Yeni bir sürdürülebilirlik paradigması mı? Temiz Üretim Dergisi, 143, 757–768. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.12.048 Gwilt, A. (2020). Yaşam için moda tasarımı: Sürdürülebilir uygulamalar. Bloomsbury Yayıncılık.
Hirscher, A.-L., & Niinimäki, K. (2018). Katılımcı tasarım yoluyla moda aktivizmi. Journal of Cleaner Production, 172, 2518–2527. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.11.016 Joyner Armstrong, C. M., Niinimäki, K., & Lang, C. (2022). Döngüsel modada tüketicinin rolü. Journal of Fashion Marketing and Management, 26(4), 546–561. https://doi.org/10.1108/JFMM-10-2021-0249 Kuratko, D. F., Fisher, G., Bloodgood, J., & Hornsby, J. S. (2021). Girişimci zihniyet: Çeyrek asırlık bir inceleme ve gelecekteki araştırmalar için gündem. Küçük İşletme Yönetimi Dergisi, 59(1), 1–27. https://doi.org/10.1080/00472778.2020.1844493
Niinimäki, K., Peters, G., Dahlbo, H., Perry, P., Rissanen, T., & Gwilt, A. (2020). Hızlı modanın çevresel bedeli. Doğa İncelemeleri Dünya ve Çevre, 1(4), 189–200. https://doi.org/10.1038/s43017-020-0039-9 Pedersen, E. R. G., & Andersen, K. R. (2015). Sürdürülebilirlik yenilikçileri ve çapa sürükleyiciler: Moda endüstrisinde işbirlikçi iş modeli inovasyonunu keşfetmek. İş Etiği Dergisi, 133(4), 731–749. https://doi.org/10.1007/s10551-014-2451-8 Sandin, G., & Peters, G. (2018). Tekstil yeniden kullanımının ve geri dönüşümünün çevresel etkisi: Bir inceleme. Temiz Üretim Dergisi, 184, 353–365. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.02.266 Ünal, S., & Tekin, S. (2023). Kadın kooperatifleri ve sürdürülebilir yerel girişimcilik: Güneydoğu Türkiye'den bir vaka çalışması. Sosyal Ekonomi Çalışmaları Dergisi, 15(2), 101–117.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

WISE FASHION

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

KONU: Geri Dönüştürülmüş Moda Tasarımının Temelleri

Alba Iulia Belediyesi (RO) tarafından hazırlanmıştır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

1.1 Kısa Bir Giriş

Modern moda endüstrisi, tasarım ve üretimden reklama ve perakendeye kadar her şeyi kapsayan, milyarlarca dolarlık küresel bir kuruluştur. Dört ana seviyeden oluşan karmaşık bir sistemdir: hammadde üretimi, tasarımcılar tarafından giysi üretimi, perakende satış ve tanıtım. Günümüzde, bilgisayar destekli tasarımdan nem emici ve UV koruması gibi özelliklere sahip yüksek teknoloji ürünü kumaşlara kadar teknoloji, sektörde büyük bir rol oynamaktadır.

Moda dünyası aynı zamanda güçlü bir kendini ifade etme biçimidir. Moda tasarımcısı Katherine Hamnett'in dediği gibi, "Kıyafetler, hepimizin anladığı, sözsüz bir iletişim aracı yaratır." Trendler, müzik, filmler, ünlüler ve hatta sokak stili de dahil olmak üzere çok çeşitli kaynaklardan etkilenir.

Moda endüstrisinin çevre üzerinde önemli bir etkisi vardır. Sıfırdan yeni kıyafetler üretmek çok büyük kaynaklar gerektirir ve çok fazla kirliliğe yol açar. Özellikle pamuk olmak üzere yeni tekstil ürünleri üretmek muazzam miktarda su gerektirir. Örneğin, sadece bir tişört ve bir kot pantolon için yeterli pamuk yetiştirmek binlerce galon su gerektirebilir.

Bu durum, her yıl etkileyici miktarlarda tekstil ürünü üretilmesine yol açıyor. Peki ya zamanında satın alınmayan ve modası geçen tekstil ürünlerine ne oluyor? İşte burada geri dönüştürülmüş moda kavramı devreye giriyor.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

1.1 Kısa Bir Giriş

Geri dönüştürülmüş moda, eski, atılmış malzemelerden yeni giysiler ve aksesuarlar yaratma uygulamasıdır. Atıkları en aza indirmeyi ve kaynaklardan en iyi şekilde yararlanmayı amaçlayan daha geniş döngüsel ekonominin önemli bir parçasıdır. "Al-yap-at" modeli yerine, geri dönüştürülmüş moda "yeniden kullan-azalt-geri dönüştür" yaklaşımını destekler. Ortalama bir kişi her yıl büyük miktarda giysi ve tekstil ürünü atar. Bu atıkların çoğu, yüzlerce yıl boyunca ayrışarak zararlı sera gazları salan çöplüklere gider. Geri dönüştürülmüş moda, bu eşyaları çöplüklerden uzak tutar ve onlara yeni bir hayat verir.

Çevreye olan etkisinin ötesinde, geri dönüştürülmüş moda toplum ve ekonomi üzerinde de olumlu bir etkiye sahiptir. Geri dönüştürülmüş veya yeniden tasarlanmış moda ürünlerini tercih ederek tüketiciler güçlü bir mesaj veriyorlar. Daha etik ve sürdürülebilir bir yaşam biçimini destekliyorlar ve moda endüstrisinin genel olarak uygulamalarını değiştirmesini teşvik ediyorlar.

Geri dönüştürülmüş moda, sadece birkaç rastgele kumaş parçasını bir araya dikmekten ibaret değildir. Yaratıcılığı, vizyonu ve teknik becerileri birleştiren bir sanat formudur. Bu modülde, bir fikri hem güzel hem de dayanıklı bir bitmiş ürüne nasıl dönüştüreceğimizi keşfedeceğiz.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

1.2 Yaratıcı Vizyon ve Estetik

a) Her yerden ilham alın: Geri dönüştürülmüş moda, başkalarının atık olarak gördüğü şeylerde potansiyel görme yeteneğine dayanır. Elinizdeki malzemelerin dokularından, renklerinden ve şekillerinden ilham alın. Eski bir yün palto kısa bir cekete dönüşebilir veya eski tişörtlerden oluşan bir koleksiyon patchwork bir battaniyeye dönüştürülebilir.

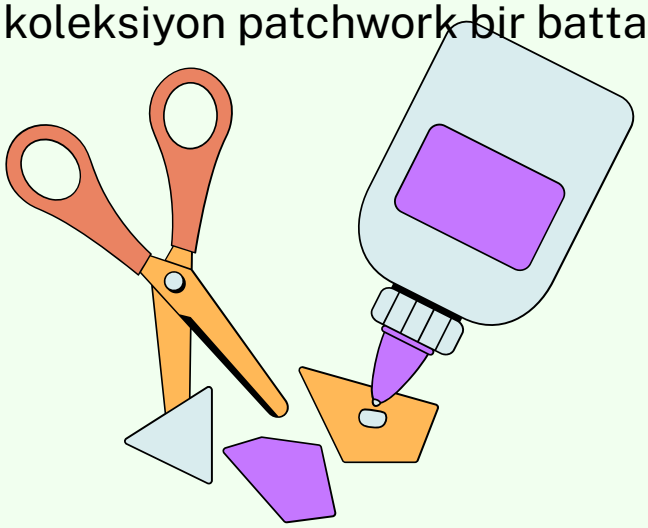

b) Bir hikaye tanımlayın: Yarattığınız her giysi bir hikaye anlatabilir. Kendinize şu soruları sorun: "Bu malzeme nereden geliyor?" veya "Ne tür bir stil elde etmek istiyorum?" Net bir vizyon, tutarlı tasarım kararları almanıza yardımcı olacaktır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

1.3 Dayanıklı Tasarım ve İşlevsellik

a) Dikişlerin kalitesi: Başarılı bir tasarım sadece görsel olarak çekici olmakla kalmaz, aynı zamanda dayanıklı da olmalıdır. Bitmiş ürünün uzun ömürlü olmasını sağlamak için güçlü ve dayanıklı dikişler kullanın. Yan dikişler gibi yüksek gerilim bölgelerinde çift dikiş veya zikzak dikiş gibi dikişler tercih edin.

b) Mevcut unsurların yeniden kullanımı: Dayanıklı tasarımın temel prensiplerinden biri, zaten sahip olduklarınızdan en iyi şekilde yararlanmaktır. Orijinal düğmeleri, fermuarları, cepleri ve manşetleri koruyun. Bunlar ilginç detaylar ekleyebilir ve israfı en aza indirebilir.

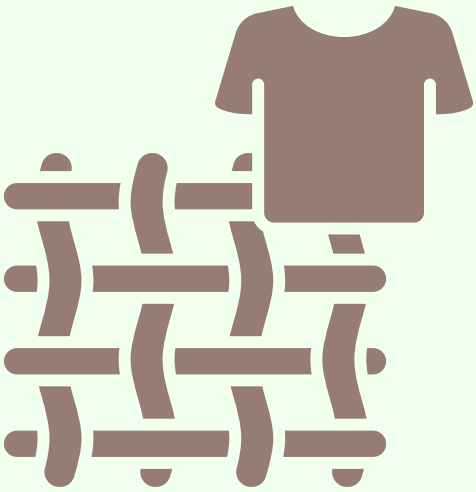

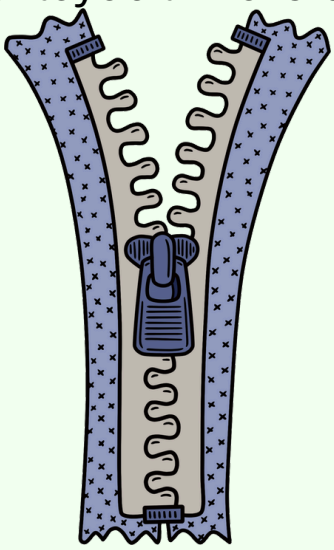

c) Çok Yönlülük: Birden fazla şekilde giyilebilen parçalar yaratın. Etek olarak da giyilebilen bir elbise veya çift taraflı bir ceket, değer katar ve kullanım süresini uzatır.

Bu prensipleri birleştirerek, yalnızca çevre dostu değil, aynı zamanda özgün, dayanıklı ve kişisel bir estetiğe sahip geri dönüştürülmüş moda parçaları yaratabileceksiniz.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Kolayca Temin Edilebilen Malzemeler: Tedarik ve Değerlendirme

2.1 Malzemelerinizi Temin Etme

Geri dönüştürülmüş moda projeleriniz için malzemeleri nereden bulabilirsiniz?

Kişisel Dolaplar: Başlamak için en kolay yer evdir. Artık kullanılmayan eski tişörtler, kot pantolonlar veya battaniyeler yeniden kullanılabilir.

Aile ve Arkadaşlar: Malzeme temin etmenin eğlenceli bir yolu, kıyafet takası düzenlemek veya aile ve arkadaşlardan kullanılmayan eşyalarını istemektir.

İkinci el mağazaları veya bit pazarları: Bit pazarları veya ikinci el mağazaları, düşük fiyata kaliteli malzemeler bulabileceğiniz mükemmel kaynaklardır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

2.2 Malzemelerin Değerlendirilmesi

Potansiyel bir giysi bulduktan sonra, projeniz için uygunluğunu değerlendirmek çok önemlidir. Bu, hasarlı veya kullanılamaz malzemeler üzerinde zaman ve emek kaybını önler.***Kumaş Bileşimi: Doğal Elyaf***

Doğal lifler, bitkiler veya hayvanlar gibi canlı organizmalardan doğrudan elde edilir. En eski tekstil türüdür ve binlerce yıldır kullanılmaktadır. Konforları, nefes alabilirlikleri ve sürdürülebilirlikleri nedeniyle değerlidirler.

Kökeni: Bitkiler (selüloz bazlı) veya hayvanlar (protein bazlı).

Örnekler:
Bitkisel bazlı:
Pamuk, keten, kenevir.
Hayvansal kaynaklı:
Yün, ipek, kaşmir.

Başlıca Özellikler:
Biyolojik olarak parçalanabilir: Zamanla doğal olarak parçalanırlar.
Nefes alabilir: Gözenekli yapıları havanın dolaşmasına izin vererek giymeyi rahat hale getirir.

- **Emici: Nemi (ter gibi) emerler, bu da havlular için iyi olabilir ancak kuruma sürelerinin uzaması anlamına da gelir.**
    - **Yenilenebilir: Yeniden yetiştirilebilen veya üretilebilen kaynaklardan elde edilirler.**

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Kolayca Temin Edilebilen Malzemeler: Tedarik ve Değerlendirme

2.2 Malzemelerin Değerlendirilmesi

Kumaş Bileşimi: Sentetik Elyaf

Sentetik elyaflar, esas olarak petrol bazlı polimerler kullanılarak kimyasal bir işlemle insan eliyle üretilir. Doğal muadillerine göre daha dayanıklı, uygun fiyatlı ve çok yönlü olmaları amacıyla geliştirilmiştir.

Kaynak: Petrol yan ürünleri ve diğer kimyasallar.

Örnekler:
Polyester, naylon, akrilik, spandeks

Başlıca Özellikler:
Biyolojik olarak parçalanamazlar: Parçalanmazlar ve yüzlerce yıl boyunca çöplüklerde kalabilirler.

- **Suya Dayanıklı: Su geçirmez özellikleri sayesinde spor giyim ve dış giyimde popülerdirler.**
- **Dayanıklı: Çok sağlamdırlar, kırışmaya karşı dirençlidirler ve çekme veya yırtılma olasılıkları daha düşüktür.**
- **Mikroplastik Salgısı: Her yıkamada, su yollarımızı ve okyanuslarımızı kirleten minik plastik lifler dökerler.**

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Kolayca Temin Edilebilen Malzemeler: Tedarik ve Değerlendirme

2.2 Malzemelerin Değerlendirilmesi

Karşılaştırma Tablosu

Feature	Natural Fibers	Synthetic Fibers
Origin	Plants or Animals	Petroleum-based chemicals
Breathability	High (very breathable)	Low (can feel "stuffy")
Absorbency	High (absorbs moisture)	Low (repels moisture)
Durability	Varies (can be less durable)	High (resistant to tears, wrinkles)
Environmental Impact	Generally biodegradable	Non-biodegradable, sheds microplastics
Cost	Often more expensive to produce	Generally cheaper to produce

Geri dönüştürülmüş moda bağlamında, bu farkı anlamak çok önemlidir. Doğal elyafların yeniden kullanımı genellikle iyi bir seçimdir çünkü boyanmaları ve işlenmeleri daha kolaydır; sentetik elyafların yeniden kullanımı ise bunların çöplüğe atılmasını ve yüzyıllarca çevreyi kirletmesini önlemenin harika bir yoludur. Doğal elyaflar, özellikle boyama ve bazı dikiş teknikleri için genellikle daha kolay işlenir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

2.2 Malzemelerin Değerlendirilmesi

Durum:

Giysiyi iyice kontrol etmek, geri dönüşüm projenizin başarılı olmasını sağlamak için çok önemli bir adımdır. İşte büyük kusurları nasıl kontrol edeceğinize dair adım adım bir kılavuz.

Tam Görsel İnceleme. Öncelikle giysiyi içten ve dıştan tam bir görsel incelemeye tabi tutun. Bunu iyi aydınlatılmış bir ortamda yapmak en iyisidir, çünkü bazı kusurlar yalnızca doğal ışıkta görülebilir.

Ön ve Arka: Giysinin ön, arka ve görünen tüm kısımlarında büyük, belirgin lekeler olup olmadığını kontrol edin.

Aşınmaya En Çok Maruz Kalan Bölgeler: Koltuk altları, yakalar, dizler ve manşetler gibi sürtünme ve gerilimin çok olduğu bölgelere özellikle dikkat edin. Bu bölgeler, renk solması, kumaş incelmesi ve tüylenme (yüzeyde oluşan küçük lif topçukları) için sık görülen yerlerdir.

Ters Çevirin: Giysiyi ters çevirerek astarını, dikişlerini ve gizli bölgelerini kontrol edin. Genellikle iç kısımda gizli lekeler, yırtıklar veya düşük kalite belirtileri bulabilirsiniz.

Kumaş ve Dikiş Kontrolü. Bu aşamada kumaşı elinizle hissederek dikiş yapısını incelersiniz.

Yırtıklar ve Delikler: Özellikle dikiş yerlerinde yırtık ve delik olup olmadığını kontrol edin. Dikişlerin sağlam olup olmadığını görmek için hafifçe çekin. Gevşek bir dikiş kolayca onarılabilir, ancak kumaşın ortasındaki büyük bir yırtığı onarmak zor olabilir ve parçayı kullanılamaz hale getirebilir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

2.2 Malzemelerin Değerlendirilmesi

Durum:

Aşırı Yıpranma: Kumaşı parmaklarınız arasında ovun. İnce veya gevşek mi hissediyorsunuz? Bu, aşırı yıpranmanın bir işaretidir. Birkaç küçük tüylenme giderilebilirken, yaygın tüylenme kumaşın kullanım ömrünün sonuna geldiğini gösterebilir.

Esnetme: Bel ve paça gibi elastik bölgeleri kontrol edin. Lastiği esnetin ve orijinal şekline geri dönüp dönmediğine bakın. Eğer esnemiş halde kalıyorsa, lastik "ölü"dür ve değiştirilmesi gerekecektir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

2.2 Malzemelerin Değerlendirilmesi

Durum:

Donanım ve Detay Kontrolü. Giysinin işlevselliğini sağlayan tüm küçük bileşenleri incelemeyi unutmayın.
Fermuarlar: Her fermuarı test edin. Sorunsuz bir şekilde kaydığından ve sıkışmadığından emin olun. Bozuk bir fermuar tamir edilebilir, ancak ek bir işlem ve maliyet anlamına gelir.
Düğmeler ve Çıtçıtlar: Tüm düğmelerin yerinde ve sağlam bir şekilde takılı olduğundan emin olun. Gevşek iplikler veya eksik çıtçıtlar olup olmadığını kontrol edin.

Koku Testi. Son olarak, giysiyi hızlıca koklayın. Güçlü ve kalıcı bir koku (örneğin duman veya küf kokusu), genellikle giysinin yanlış saklandığının bir işaretidir ve bu koku, yıkama ile bile giderilemeyebilir.

Bu kontrol listesini takip ederek, bir giysiyi güvenle değerlendirebilir ve dönüştürmeye değer değerli bir "hazine" olup olmadığına karar verebilirsiniz.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Dönüşüm Potansiyeli: Yaratıcı bir zihniyeti teşvik edin. Sorulması gereken temel soru şudur: "Bu ne olabilir?" Uzun bir etek bir bluz haline gelebilir veya bir kot pantolon bir el çantasına dönüştürülebilir. Bu, sadece orijinal eşyayı değil, kumaşın kendisinin potansiyelini görmekle ilgilidir.

3.1 Yapıbozum Sanatı

Yeni bir şey inşa etmeden önce, genellikle mevcut bir giysiyi parçalarına ayırmanız gerekir. Bu işleme dekonstrüksiyon denir. Bu, kumaş panelleri, fermuarlar, düğmeler ve diğer donanımlar da dahil olmak üzere mümkün olduğunca çok kullanılabilir malzemeyi kurtarmak için stratejik ve dikkatli olmakla ilgilidir.

Başlıca Araçlar:

Dikiş Sökücü: Bu, en önemli aletinizdir. Kumaşa zarar vermeden iplikleri kesmek için mükemmel olan, kanca benzeri bir bıçağa sahip küçük, elde taşınabilir bir alettir.

Kumaş Makası: Bunlar daha büyük parçaları kesmek için kullanılır ve keskin kalmaları için yalnızca kumaş üzerinde kullanılmalıdır.

Yapıyı Nasıl Çözersiniz:

Dikişlerden başlayın: Dikiş sökücü aletinizi kullanarak kumaş parçalarını bir arada tutan iplikleri dikkatlice kesin. Dikişe kolayca erişilebilen bir noktadan başlayın, örneğin etek ucunun altından veya kolun ucundan.

Parçaları Ayırın: Dikişleri sökerken ana kumaş panellerini, fermuarları, cepleri ve yakaları ayırın.

Ayırın ve Saklayın: Düğmeler, fermuarlar ve tokalar gibi yeniden kullanılabilir tüm eşyaları gelecekteki projeler için ayrı bir kaba koyun. Tüm kumaş artıklarını saklayın; küçük parçalar bile yama veya dolgu malzemesi gibi şeyler için kullanılabilir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

3.2 Yeni Başlayanlar İçin Basit Geri Dönüşüm Fikirleri

Malzemelerinizi temin ettiğinize göre, işte başlamanız için birkaç kolay proje.

Tişörtten Bez Çantaya (Dikişsiz):

Büyük beden bir tişörtün kollarını kesin.

Daha geniş bir açıklık oluşturmak için yakayı kesin.

Gömleğin alt kısmını şeritler halinde kesin ve ön ve arka şeritleri birbirine bağlayarak sağlam bir taban oluşturun. İşte size basit bir bez çanta.

Eski kot pantolonlardan şortlara:

Eski bir kot pantolonun paçalarını istediğiniz uzunlukta kesin.

Klasik yıpranmış bir görünüm elde etmek için, onları çamaşır makinesine atmanız yeterli.

Kazaktan Yastık Kılıfına:

Bir kazağı kare veya dikdörtgen şeklinde kesin, kenarlardan birinin alt kısmında dikiş payını bırakın.

Kenarları birbirine dikin, bir ucunu açık bırakın.

İçini bir yastıkla doldurun veya eski kumaş parçalarıyla doldurun. Son kenarı dikerek kapatın.

Kumaş Artıklarından Saç Tokası Yapımı:

Kumaştan bir şerit kesin.

Uzun uçları birbirine dikerek bir boru şekli oluşturun.

Lastiğin bir parçasını borunun içinden geçirin ve uçlarını bağlayın.

Kumaşın açıkta kalan uçlarını birbirine dikin.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

3.2 Yeni Başlayanlar İçin Basit Geri Dönüşüm Fikirleri

Geri dönüştürülmüş moda, atılmış malzemeleri yeniden tasarlayarak onları benzersiz ve değerli yeni parçalara dönüştüren, dönüştürücü ve yaratıcı bir süreçtir. Bu, eski kıyafetleri yeniden kullanmanın ötesine geçer; görünüşte yıpranmış bir eşyanın içindeki gizli potansiyeli görmek ve ona yeni bir amaç kazandırmakla ilgilidir.

Bu yaklaşım, yalnızca atıkları azaltmak ve tekstil endüstrisinin çevresel etkisini en aza indirmekle kalmaz, aynı zamanda özgünlüğü ve yaratıcılığı da kutlar.

Eski giysileri parçalarına ayırıp yeniden kullanarak, ister kalın bir yün kazağı rahat bir atkıya dönüştürmek olsun, ister eski kot pantolonu şık bir el çantasına çevirmek olsun, sonsuz bir malzeme kaynağının kilidini açabiliriz. Bu uygulama, yaratıcılık ve özenle geçmişten güzel ve modern şeyler yaratabileceğimizi kanıtlayan güçlü bir mesajdır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

4.1. Malzemelerin Ötesinde

Malzemeleri nasıl bulacağımızı ve parçalara ayıracağımızı öğrendik. Şimdi, geri dönüştürülmüş malzemeleri başarılı bir giysiye dönüştüren iki temel prensibe odaklanacağız: dayanıklı tasarım ve yaratıcı vizyon. Bir şeyi sadece yamalamak yeterli değil; gerçekten geri dönüştürülmüş bir parça, uzun süre dayanacak kadar sağlam ve değer verilecek kadar güzel olmalıdır.

4.2. Dayanıklı Tasarımın Prensipleri

Dayanıklı tasarım, uzun ömürlü olacak şekilde üretilen bir ürün yaratma uygulamasıdır. Geri dönüştürülmüş moda için bu, tasarımlarınızın zamanın sınavından geçeceği ve sürdürülebilirliğin temel amacını yerine getireceği anlamına gelir.

En Zayıf Noktaları Güçlendirin: Dikişler, ilikler ve cepler gibi en çok gerilime maruz kalan bölgelere özel dikkat gösterin.

Doğru Dikişleri Seçin: Kolayca sökülmeyecek sağlam dikişler kullanın. Örneğin, geri dikiş, basit bir düz dikişten çok daha güvenlidir. Kenarlar için, gizli kenar dikişi temiz ve dayanıklı bir görünüm sağlayabilir.

Kumaşın geleceğini göz önünde bulundurun: Kalın bir kumaşı ince bir kumaşa birleştiriyorsanız, daha güçlü olan kumaş daha zayıf olanı yırtabilir. Tasarımınızı uyumlu malzemeler kullanacak veya daha zayıf kumaşı güçlendirecek şekilde planlayın.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

4.3. Yaratıcı Vizyonunuzu Geliştirmek

Bu, sürecin sanatsal kısmı. Bir eseri gerçekten eşsiz kılan şey, yaratıcı vizyonunuzdur. Basit bir nesneyi yeni bir kimliğe sahip bir şeye dönüştürmekle ilgilidir.

İlham Kaynağınızı Bulun: Sadece modaya bakmayın. Sanattan, doğadan, mimariden veya hatta tarihi dönemlerden ilham alın.

Bir Hikaye Anlatın: Malzemenizin kökenini düşünün. Solmuş kot kumaşı, çok sevilen bir kot pantolonun hikayesini anlatabilir mi? Bu anlatı, tasarım seçimlerinize rehberlik edebilir.

Çizim ve Deney: Birden fazla fikri çizmekten çekinmeyin. Parçalanmış kumaşınızı nasıl şekillendirdiğinizi ve hangi formları aldığını gözlemleyerek deneyler yapın.

4.4. Dayanıklılık ve Vizyonun Birleştirilmesi

En iyi geri dönüştürülmüş parçalar, her iki ilkenin mükemmel bir karışımıdır. Yaratıcı vizyonunuz, aynı zamanda dayanıklı olan bir tasarıma yönlendirebilir. Örneğin, benzersiz bir yama tasarımı zayıf bir noktayı güçlendirmeye de yarayabilir veya dekoratif bir overlok dikişi bir dikişi sağlamlaştırabilir. Bu iki kavram ayrı değil, bir bütünün iki yarısıdır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Tekstil Endüstrisinin Etkisi ve Döngüsel Ekonomi

Ellen MacArthur Vakfı. (2021). Yeni Bir Tekstil Ekonomisi: Modanın Geleceğini Yeniden Tasarlamak https://content.ellenmacarthurfoundation.org/m/6d5071bb8a5f05a2/original/A-New-Textiles-Economy-Redesigning-fashions-future.pdf

Avrupa Çevre Ajansı (AEA) / Eurostat

- https://www.eea.europa.eu/en

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE)

- Moda ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları: BM'nin Rolü Ne Olacak?
- https://sepiastories.in/recycled-fashion/
- https://www.senreve.com/blogs/the-handle/recycled-fashion-guide?srsltid=AfmBOorJl7YXQmhRSEVJmVs5cwgyW8lvAeVQGmPjyA8ulpceKLrrqP-3

Tedarik ve Malzemeler

- **https://textileexchange.org/app/uploads/2021/07/2019_MCI_Results-Guide.pdf**
- **https://www.aboutfarfetch.com/media/1677/farfetch-x-ngg_material-sourcing-guide_lr-compressed_lr.pdf**
- **https://howtohigg.cascale.org/higg-index-tools/higg-product-tools/higg-msi/dive-deeper/msi-guidance-and-definition/material-categories/**

Dayanıklı Tasarım ve Geri Dönüşüm

- **Timo Rissanen'den Sıfır Atık Moda Tasarımı**
- **Aus, R., Moora, H., Vihma, M. ve diğerleri. Döngüsel moda için tasarım: Geri dönüşümü geleneksel giyim üretim süreçlerine entegre etme. Fash Text 8, 34 (2021) https://rdcu.be/eO9rf**
- **https://picvisa.com/textile-upcycling/**

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

WISE FASHION

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları

33

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

Üretim Teknikleri, Yeniden Kullanım, Geri Dönüştürülmüş Malzemelerin Temini ve Tedariki

PRAMMER (AT) tarafından hazırlanmıştır.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

PRAMMER

SRBIJA U POKRETU
Mi stvaramo pokretače, ne pokrete
We make movers, not movements

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM DERNEĞİ

INKUBATOR INNOWACJI

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Giriş

Günümüz dünyasında moda endüstrisi, önemli çevresel ve sosyal zorluklarla karşı karşıya kalarak bir yol ayrımında bulunuyor. Küresel ölçekte en büyük kirleticilerden biri olan moda, kaynak tükenmesine, kirliliğe ve etik olmayan çalışma uygulamalarına katkıda bulunuyor. Ancak bu dönem aynı zamanda bir dönüşüm fırsatı da sunuyor. Sürdürülebilir uygulamalar artık isteğe bağlı değil, sektörün geleceği için olmazsa olmaz. Bu modül, sorumlu üretim, yenilikçi geri dönüşüm ve geri dönüştürülmüş malzemelerin özenli tedarikine odaklanarak, moda sektörünün ekolojik ayak izini azaltmaya yardımcı olabilecek temel stratejileri inceliyor.
Bu uygulamaları benimseyerek, sektör karlılığı çevresel ve sosyal sorumlulukla dengeleyerek döngüsel bir ekonomiye geçiş yapabilir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

2.1 Yavaş Moda Prensipleri

Yavaş moda, hızlı tempolu, tek kullanımlık hızlı moda kültüründen bir paradigma değişimini temsil eder. Düşünceli tasarımı, etik üretimi ve zamana meydan okuyan giysilerin yaratılmasını vurgular. Yüksek hacimleri ve hızlı ciroyu önceliklendiren hızlı modanın aksine, yavaş moda nicelikten ziyade kaliteyi savunur. Bu yaklaşım, tasarımcıları ve markaları işçiliğe, dayanıklılığa ve zamansız estetiğe odaklanmaya teşvik ederek, her parçanın yıllarca geçerliliğini ve işlevselliğini korumasını sağlar.

Yerel kaynak kullanımı ve üretim kavramı, yavaş modanın merkezinde yer almaktadır. Markalar, üretimlerini evlerine daha yakın yerlerde yaparak karbon ayak izlerini önemli ölçüde azaltabilir, ulaşım kaynaklı emisyonları en aza indirebilir ve yerel ekonomileri destekleyebilirler. Ek olarak, yavaş moda genellikle küçük partiler halinde veya sipariş üzerine üretim modellerini benimser; bu da yalnızca aşırı üretimi azaltmakla kalmaz, aynı zamanda üretimi gerçek talebe daha yakın hale getirir. Bu bilinçli yaklaşım, tüketiciler ve giysileri arasında daha derin bir bağ kurarak, giysilere yönelik takdir ve özen kültürünü teşvik eder.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

2.2 Kaynak Verimli Üretim

Üretimdeki yenilik, moda endüstrisinin çevresel etkisini azaltmanın anahtarıdır. Kaynak verimliliği teknikleri, atıkları en aza indirmeye ve malzeme, enerji ve su kullanımını optimize etmeye odaklanır.
Bu tekniklerden biri de sıfır atık kalıp kesimidir; bu yöntemde tasarımcılar kumaşın her santimini kullanarak, hiçbir artık kumaş bırakmadan kalıplar oluştururlar. Bu yöntem geleneksel tasarım süreçlerine meydan okur ancak tekstil atıklarında önemli ölçüde azalma sağlar.
Çığır açan bir diğer yaklaşım ise dijital prototipleme. Tasarımcılar, 3D modelleme yazılımlarından yararlanarak tasarımlarını sanal ortamda görselleştirebilir ve geliştirebilir, böylece fiziksel numunelere olan ihtiyacı azaltabilirler. Bu, yalnızca malzeme israfını azaltmakla kalmaz, aynı zamanda tasarım sürecini hızlandırarak daha hızlı yinelemelere ve daha verimli üretim döngülerine olanak tanır.
Sürdürülebilir üretimde su tasarrufu da kritik bir odak noktasıdır. CO_2 boyama gibi susuz boyama teknolojileri, aşırı su kullanımına olan ihtiyacı ortadan kaldırır ve zararlı kimyasal atıkların miktarını azaltır. Bu yenilikler sadece hayati kaynakları korumakla kalmaz, aynı zamanda kirlilik ve iklim değişikliğiyle mücadeledeki küresel çabalara da uyum sağlar.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Modada Geri Dönüşüm

3.1 Geri Dönüşüm Nedir?

Yeniden kullanım, atılmış malzemelere yeni bir hayat veren, onları daha değerli ve kaliteli ürünlere dönüştüren dönüştürücü bir süreçtir. Geleneksel geri dönüşümün aksine –ki bu genellikle malzemeleri ham bileşenlerine ayırır– yeniden kullanım, orijinal malzemenin bütünlüğünü korur ve geliştirir, böylece çöp sahasına atılan atıkları azaltır ve kaynakları korur.
Bu yaratıcı yaklaşım, çevresel etkiyi en aza indirmekle kalmaz, aynı zamanda yeniliği de teşvik ederek tasarımcıların hikaye anlatan benzersiz, tek türden parçalar üretmelerine olanak tanır. Geri dönüşümü benimseyerek, moda endüstrisi doğrusal "al-yap-at" modelinden sürdürülebilirliği ve el işçiliğini kutlayan döngüsel bir sisteme geçebilir (McDonough & Braungart, 2002).

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

3.2 Teknikler ve Uygulamalar

Modada geri dönüşüm, hayal gücü kadar çeşitlilik de gösteriyor. Tasarımcılar, malzemeleri yeniden kullanmak için çeşitli teknikler kullanıyor ve her birinin kendine özgü estetik ve işlevsel faydaları var:

Sökme ve Yeniden Birleştirme: Bu teknik, eski giysilerin dikkatlice sökülüp tamamen yeni tasarımlara dönüştürülmesini içerir. Örneğin, eski bir kot ceket sökülüp modern, özel dikim bir yeleğe dönüştürülebilir veya yıpranmış gömleklerden oluşan bir koleksiyon patchwork bir elbiseye dönüştürülebilir. Sökme, yaratıcılığı teşvik eder ve tasarımcıları başkalarının atabileceği şeylerde potansiyel görmeye zorlar.

Tekstil Kolajı: Tasarımcılar, farklı kumaşları, dokuları ve desenleri bir araya getirerek, çeşitliliği ve bireyselliği kutlayan görsel olarak çarpıcı kolajlar yaratırlar. Bu yöntem genellikle, kültürel ve tarihi etkilerin bir karışımını yansıtan cesur, eklektik parçalar ortaya çıkarır. Tekstil kolajı sadece sürdürülebilir bir uygulama değil, aynı zamanda renk, şekil ve formla sonsuz denemeye olanak tanıyan bir sanatsal ifade biçimidir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Nakış ve Yüzey Tasarımı: Nakış, aplike veya diğer süslemeler eklemek, geri dönüştürülmüş giysilerin görünümünü iyileştirerek kusurları gizleyebilir ve yeni görsel ilgi çekicilikler katabilir. Bu teknikler, basit, yıpranmış bir parçayı lüks, el yapımı bir ürüne dönüştürebilir. Yüzey tasarımı ayrıca kültürel motifleri veya kişisel hikaye anlatımını modaya dahil etme fırsatı sunarak her parçayı gerçekten benzersiz kılar.

Boyama ve Üstten Boyama: Üstten boyama, solmuş veya lekeli kumaşları canlandırmanın ve onlara yeni bir hayat vermenin güçlü bir yoludur. Özellikle doğal boyalar, sentetik boyalarla ilişkili çevresel zararlardan kaçınırken tekstil ürünlerine derinlik ve zenginlik katabilir. Bu teknik, özellikle uyumsuz veya renk değiştirmiş malzemelerden uyumlu koleksiyonlar oluşturmak için kullanışlıdır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

3.3 Örnekler

Yeniden kullanım (upcycling) moda endüstrisinde giderek daha fazla ilgi görüyor ve hem yeni yetişen hem de kendini kanıtlamış tasarımcılar bu prensipleri benimsiyor:
Marine Serre: Fütüristik ama sürdürülebilir tasarımlarıyla tanınan Marine Serre, lüks koleksiyonlarında geri dönüştürülmüş kumaşları kullanıyor. İmza niteliğindeki hilal desenleri, genellikle yeniden işlenmiş vintage malzemeler üzerinde yer alarak yüksek modayı çevre bilinciyle harmanlıyor.
RE/DONE: Bu marka, vintage Levi's kot pantolonlarını modern ve şık tasarımlara dönüştürerek adını duyurdu. Klasik denim kumaşları parçalarına ayırıp yeniden birleştirerek, RE/DONE hem sürdürülebilirlik savunucularına hem de moda öncüsü tüketicilere hitap eden benzersiz parçalar yaratıyor.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

4.1 Geri Dönüştürülmüş Tekstil Çeşitleri

Moda endüstrisi, atıkları azaltmak ve çevresel etkiyi en aza indirmek için giderek daha fazla geri dönüştürülmüş tekstil ürünlerine yöneliyor. Geri dönüştürülmüş tekstil ürünleri genel olarak iki ana kategoriye ayrılabilir:

Tüketim Sonrası Atıklar: Bunlar, eski giysiler, ev tekstili ürünleri veya aksesuarlar gibi tüketiciler tarafından zaten kullanılmış ürünlerden elde edilen malzemelerdir. Örneğin, yıpranmış kot pantolonlar binalar için yalıtım malzemesine dönüştürülebilir veya yeni kot giysilere yeniden kullanılabilir. Bu yaklaşım, atıkları çöplüklerden uzaklaştırmakla kalmaz, aynı zamanda yeni kaynaklara olan talebi de azaltır.

Endüstriyel Atıklar: Bu kategori, kumaş artıkları, iplik artıkları veya satılmayan stoklar gibi üretim süreçlerinden kalan malzemeleri içerir. Birçok marka artık bu malzemeleri topluyor ve aksesuarlar, döşemeler veya hatta tamamen yeni giyim koleksiyonları gibi yeni ürünlerde yeniden kullanıyor. Endüstriyel atıkları yeniden kullanarak, şirketler üretim maliyetlerini ve çevreye verilen zararı önemli ölçüde azaltabilirler.

4.2 Popüler Geri Dönüştürülmüş Malzemeler

Markalar sürdürülebilirlik hedeflerine uyum sağlamak ve tüketicilerin çevre dostu ürünlere olan talebini karşılamak için geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımına giderek daha fazla önem veriyor. Moda sektöründe en popüler geri dönüştürülmüş malzemelerden bazıları şunlardır:

Geri Dönüştürülmüş Pamuk: Tekstil atıklarından üretilen geri dönüştürülmüş pamuk, dayanıklılığı ve yumuşaklığı artırmak için genellikle saf pamukla karıştırılır. Bu malzeme, su tüketimini ve kimyasal kullanımını azaltmaya yardımcı olarak, geleneksel pamuğa göre daha sürdürülebilir bir alternatif oluşturur.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Geri Dönüştürülmüş Polyester (rPET): Plastik şişelerden elde edilen rPET, spor giyim, dış giyim ve aksesuarlarda yaygın olarak kullanılan çok yönlü ve dayanıklı bir malzemedir. Plastik şişelerin polyester elyafa dönüştürülmesi süreci enerji verimlidir ve plastik kirliliğini önemli ölçüde azaltır.

Geri Dönüştürülmüş Yün: Eski yün giysiler ve üretim artıkları, yünün doğal özelliklerini korurken atık miktarını azaltarak yeni ipliklere dönüştürülür. Geri dönüştürülmüş yün genellikle triko, palto ve battaniyelerde kullanılır ve sıcaklık ile sürdürülebilirlik sağlar.

Geri Dönüştürülmüş Naylon: Atık balık ağlarından ve endüstriyel plastik atıklardan elde edilen geri dönüştürülmüş naylon, mayo, çorap ve dış giyimde kullanılmaktadır. ECONYL® gibi markalar, naylon atıklarını yüksek kaliteli elyaflara dönüştürme konusunda öncülük ederek okyanusların ve çöplüklerin temizlenmesine yardımcı olmaktadır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

4.3 Yenilikçi Biyolojik Bazlı Malzemeler

Sürdürülebilir malzemelerdeki yenilikler, moda endüstrisini daha çevre bilincine sahip bir geleceğe doğru yönlendiriyor. Yenilenebilir kaynaklardan elde edilen biyolojik bazlı malzemeler, minimum çevresel etkileri ve benzersiz özellikleri nedeniyle giderek daha popüler hale geliyor:

Portakal Elyafı: Turunçgil yan ürünlerinden üretilen Portakal Elyafı, lüks moda sektöründe kullanılan ipeksi ve sürdürülebilir bir kumaştır. Bu malzeme sadece tarımsal atıkları azaltmakla kalmaz, aynı zamanda ipeğe zulüm içermeyen bir alternatif sunar.

Piñatex: Ananas yaprağı liflerinden üretilen Piñatex, deriyi taklit eden dokunmamış bir tekstil ürünüdür. Hafif, nefes alabilir ve biyolojik olarak parçalanabilir olması, onu aksesuarlar ve ayakkabılar için ideal bir seçim haline getirir.

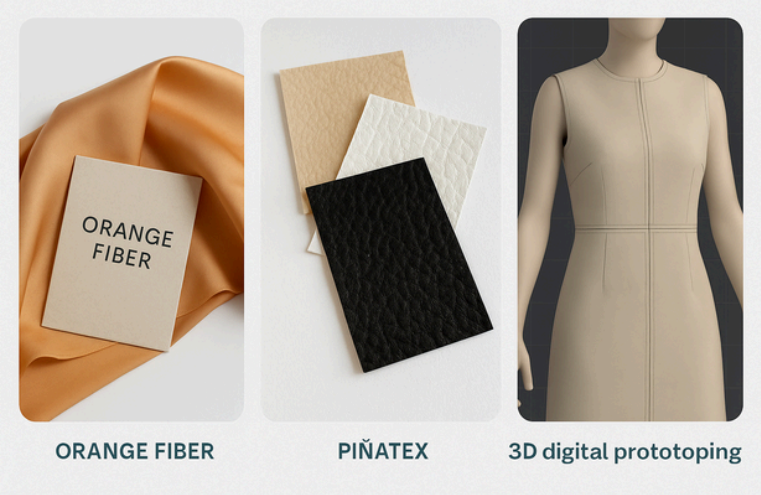

4.4 Sertifikalar ve Etiketler

Tüketiciler sürdürülebilirlik konusunda daha bilinçli hale geldikçe, sertifikalar ve etiketler geri dönüştürülmüş ve sürdürülebilir malzemelerin orijinalliğini doğrulamada çok önemli bir rol oynamaktadır. En çok tanınan sertifikalardan bazıları şunlardır:

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

- Küresel Organik Tekstil Standardı (GOTS): GOTS, tekstillerin organik liflerden yapıldığını ve çevresel ve sosyal açıdan sorumlu koşullar altında üretildiğini belgelendirir.

Küresel Geri Dönüşüm Standardı (GRS): Bu sertifika, ürünlerin geri dönüştürülmüş malzemeler içerdiğini ve tüm üretim sürecinin katı çevresel ve sosyal kriterlere uyduğunu garanti eder.

OEKO-TEX®: Dünya çapında tanınan bir etiket olan OEKO-TEX®, tekstil ürünlerinin zararlı maddeler içermediğini onaylayarak hem tüketiciler hem de çevre için güvenli olmalarını sağlar.

Cradle to Cradle Certified®: Bu sertifika, ürünleri beş kategoride çevresel ve sosyal performanslarına göre değerlendirir: malzeme sağlığı, malzeme yeniden kullanımı, yenilenebilir enerji, su yönetimi ve sosyal adalet.

GOTS
Organic fibers & environmental criteria

OEKO-TEX®
Tested for harmful substances

GRS
Recycled materials verification

Cradle to Cradle
Circular product design

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

5.1 Etik Tedarik Uygulamaları

Etik kaynak kullanımı, sürdürülebilir modanın kalbinde yer alır ve her malzeme ve ürünün hem insanlara hem de çevreye saygı duyacak şekilde temin edilmesini sağlar. Bu yaklaşım, mevzuata uyumun ötesine geçer; sosyal sorumluluk ve çevre yönetimine olan bağlılığı yansıtır.

Şeffaflık çok önemlidir; markalar, ham madde çıkarımından nihai montaja kadar tüm tedarik zincirlerinde tam izlenebilirlik sağlamalıdır. Bu, tüketicilerin bilinçli seçimler yapmasını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda markaları etkilerinden sorumlu tutar.
Adil çalışma uygulamaları da aynı derecede kritik öneme sahip; markalar giderek daha fazla adil ücret, güvenli çalışma koşulları ve işçi haklarına saygı garantisi veren, genellikle Adil Çalışma Derneği gibi kuruluşlar tarafından belirlenen standartlarla uyumlu tedarikçilerle iş birliği yapıyor.
Düzenli tedarikçi denetimleri, bu standartların korunmasında, iyileştirme alanlarının belirlenmesinde ve uzun vadeli, etik ortaklıkların sağlanmasında hayati bir rol oynamaktadır.

5.2 Yerel ve Bölgesel Tedarik

Malzemelerin ve üretimin yerel veya bölgesel olarak temin edilmesi, hem çevre hem de yerel ekonomiler için birçok fayda sağlar:

Azaltılmış Karbon Ayak İzi: Ulaşım kaynaklı emisyonları en aza indirir ve bölgesel ekonomileri destekler.
Daha kısa tedarik zincirleri: Yanıt verme hızını, kalite kontrolünü ve tedarikçi ilişkilerini geliştirir.
Kültürel Mirasın Korunması: Yerel zanaatkarlarla iş birliği yaparak geleneksel el sanatlarını ve kültürel mirası korur.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

PROCUREMENT DECISION TREE

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

5.3 Ortaklıklar ve İşbirlikleri

Sürdürülebilir moda, iş birliklerinden büyük ölçüde faydalanır. Geri dönüştürücüler, STK'lar, malzeme yenilikçileri ve hatta diğer moda markalarıyla ortaklık kurarak, markalar kapalı döngü sistemleri geliştirebilir ve yeni sürdürülebilir kaynaklara erişebilir:
Geri Dönüşüm ve Atık Yönetimi Şirketleri: Tekstil geri dönüşümünde uzmanlaşmış kuruluşlarla ortaklıklar, markaların atıkları yeni malzemelere dönüştürmesine yardımcı olabilir.
STK'lar ve Sektör Girişimleri: Fashion for Good ve Sustainable Apparel Coalition gibi kuruluşlar, markaların bilgi paylaşımı yapmasına, fonlara erişmesine ve sürdürülebilirlik alanında en iyi uygulamaları benimsemesine olanak sağlayan platformlar sunmaktadır.
Malzeme Yenilikçileri: Sürdürülebilir malzemelere odaklanan girişimler ve araştırma kurumlarıyla iş birliği yapmak, markalara en son yeniliklere erişim imkanı sağlayabilir.

Moda Sistemlerine Döngüselliği Entegre Etmek

6.1 Kapalı Döngü Sistemleri

Kapalı döngü sistemler, malzemeleri mümkün olduğunca uzun süre kullanımda tutarak, atık ve kaynak tüketimini önemli ölçüde azaltarak modayı yeniden tanımlıyor. Bu yaklaşım, giysilerin kolayca sökülüp takılabilmesini sağlayan, malzemelerin yeniden kullanılmasına veya geri dönüştürülmesine olanak tanıyan sökülebilir tasarım ilkesine dayanıyor. Markalar ayrıca, tüketicileri yıpranmış ürünleri onarım, yeniden satış veya geri dönüşüm için iade etmeye teşvik eden geri alma programları da uyguluyor. Ek olarak, elyaf-elyaf geri dönüşümü gibi malzeme geri kazanım teknolojileri, eski tekstillerin yeni, yüksek kaliteli kumaşlara dönüştürülmesini sağlayarak döngüyü daha da kapatıyor ve çevresel etkiyi en aza indiriyor.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

- 6.2 Uzatılmış Ürün Yaşam Döngüleri

Moda ürünlerinin yaşam döngüsünü uzatmak, atıkları azaltmak ve sürdürülebilirliği teşvik etmek için çok önemlidir. Bunu başarmak için stratejiler şunlardır:

Tamir Hizmetleri: Markalar, tüketicileri giysilerini atmak yerine tamir ettirmeye ve bakımını yapmaya teşvik etmek için tamir hizmetleri sunuyor.

Yeniden Satış ve Kiralama Modelleri: ThredUp ve The RealReal gibi yeniden satış platformlarının yanı sıra Rent the Runway gibi kiralama hizmetlerinin yükselişi, tüketicilerin modaya doğrudan sahip olmadan erişmelerini kolaylaştırıyor. Bu modeller, ürünlerin dolaşımda kalmasını sağlayarak yeni ürünlere olan talebi azaltıyor.

Tüketici Eğitimi: Tüketicileri sürdürülebilir bakım uygulamaları konusunda eğitmek (örneğin, kıyafetleri düşük sıcaklıkta yıkamak, havada kurutmak ve doğru şekilde saklamak) giysilerin ömrünü önemli ölçüde uzatabilir. Markalar, tüketicileri daha sürdürülebilir seçimler yapmaları konusunda güçlendirmek için giderek daha fazla bakım ipucu paylaşıyor ve atölye çalışmaları düzenliyor (recycleclothing.com).

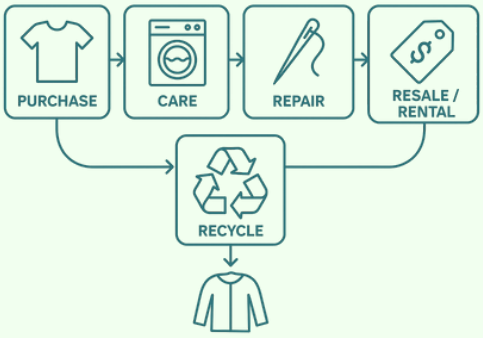

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

7.1 Zorluklar ve Fırsatlar

Sürdürülebilir moda muazzam bir potansiyel sunarken, aynı zamanda önemli engellerle de karşı karşıya. Malzeme sınırlamaları önemli bir sorun olmaya devam ediyor; çünkü geri dönüştürülmüş ve yeniden kullanılmış malzemeler zamanla kalite kaybına uğrayarak dayanıklılık ve performansı korumayı zorlaştırıyor. Ölçeklenebilirlik de bir diğer zorluk; çünkü yeniden kullanım ve döngüsel modeller genellikle emek yoğun ve özel beceriler gerektiriyor, bu da kitlesel pazar talebini karşılama yeteneklerini sınırlıyor. Ayrıca, maliyet de önemli bir engel; çünkü sürdürülebilir malzemeler ve sertifikalar genellikle daha yüksek fiyat etiketleriyle birlikte geliyor ve bu da çevre dostu seçenekleri hem markalar hem de tüketiciler için daha az erişilebilir hale getiriyor.

7.2 Fırsatlar

İnovasyon: Biyolojik üretim, dijital moda ve geri dönüşüm teknolojilerindeki (örneğin, elyaftan elyafa geri dönüşüm) gelişmeler, sürdürülebilir alternatifler yaratıyor ve atıkları azaltıyor.

Tüketici Talebi: Özellikle genç tüketiciler arasında sürdürülebilirliğe yönelik artan farkındalık ve tercih, etik moda pazarının büyümesini tetikliyor.

Politika Desteği: AB'nin Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi gibi düzenlemeler ve sektör girişimleri (örneğin, Moda Paktı) sorumlu uygulamaları teşvik eder ve finansman fırsatları sunar.

İşbirliği: Markalar, geri dönüştürücüler ve STK'lar arasındaki ortaklıklar, ortak çözümlerin geliştirilmesini teşvik ederken, döngüsel iş modelleri (yeniden satış, kiralama, onarım) yeni gelir akışları yaratır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Sürdürülebilir üretim, geri dönüşüm ve bilinçli tedarik, döngüsel bir moda geleceğinin temel taşlarıdır. Sektör, etkili pazarlama stratejileriyle karlılığı çevresel ve sosyal sorumlulukla dengeleyebilir. Bu nedenle, bir sonraki bölümde geri dönüştürülmüş moda girişimcileri için pazarlama stratejileri ele alınacaktır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Fletcher, K. (2010). Yavaş Moda: Sistem Değişikliği İçin Bir Davet. Moda Uygulaması, 2(2), 259–265.

McDonough, W., & Braungart, M. (2002). Beşikten Beşiğe: Şeyleri Üretme Şeklimizi Yeniden Şekillendirmek. North Point Press.

Rissanen, T., & McQuillan, H. (2016). Sıfır Atık Moda Tasarımı. Fairchild Books.

Niinimäki, K., Peters, G. M., Dahlbo, H., Perry, P., Rissanen, T., & Gwilt, A. (2020). Hızlı modanın çevresel bedeli. Nature Reviews Earth & Environment, 1(4), 189–200.

WRAP. (2024). Tekstil 2030: Yıllık İlerleme Raporu 2023–24. WRAP. https://wrap.org.uk/resources/report/textiles-2030-annual-progress-report-2023-24 wrap.ngo+1just-style.com+1

FashionforGood. (2022). Yeni Nesil Malzemeler... Atıklardan. FashionforGood. https://fashionforgood.com/our_news/the-next-generation-of-materials-from-waste/ fashionforgood.com+2fashionforgood.com+2fashionforgood.com+2

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

10.1 Temel Yayınlar ve Araç Setleri

Ellen MacArthur Vakfı. (2021). Döngüsel iş modelleri: Gelişen bir moda endüstrisi için büyümenin yeniden tanımlanması.
https://ellenmacarthurfoundation.org/topics/fashion/overview

Global Fashion Agenda & BCG. (2017). Moda Endüstrisinin Nabzı.
https://globalfashionagenda.org/publications-and-policy/pulse-of-the-industry

Tekstil Değişimi. (2023). Malzeme Değişimi Analiz Raporu 2023.
https://textileexchange.org ("Analizler" > "Raporlar" bölümüne gidin)

Moda Devrimi. (2024). Moda Şeffaflık Endeksi.
https://www.fashionrevolution.org/about/transparency/

10.2 Çevrimiçi Platformlar ve Topluluklar

Ortak Amaç – Etik ve sürdürülebilir moda profesyonelleri için bir bilgi merkezi.

Sürdürülebilir Giyim Koalisyonu – Sosyal ve çevresel etkileri ölçmek için Higg Endeksi gibi araçlar.

Tekstil Değişim Platformu – Sertifikasyonlar, malzeme karşılaştırması ve tedarik rehberliği.

Döngüsel Ekonomi Kulübü – Döngüsel inovasyonu teşvik eden küresel bir ağ.

10.3 Şablonlar ve Kontrol Listeleri (dahili araç seti veya ekler için)

Geri Dönüşüm Tasarım Tuvali – Atık malzemelerden yeni ürünler yaratılmasına rehberlik eder.

Sürdürülebilir Tedarik Kontrol Listesi – Çevre bilincine sahip tedarikçileri değerlendirme kriterleri.

Tedarikçi İzlenebilirlik Şablonu – Malzemelerin nereden, nasıl ve kim tarafından temin edildiğini takip eder.

Eko-Sertifikasyon Karşılaştırma Tablosu – GOTS, OEKO-TEX®, Cradle to Cradle gibi etiketlere genel bakış.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

Sözlük (Seçilmiş Terimler)

Geri dönüşüm – Atık malzemelerin daha yüksek değerli ürünlere dönüştürülmesi.

Döngüsel Ekonomi – Yeniden kullanım, onarım ve geri dönüşüm yoluyla atıkları ortadan kaldırmaya odaklanan bir model.

İzlenebilirlik – Bir ürünün veya malzemenin geçmişini ve yolculuğunu doğrulama yeteneği.

GOTS (Küresel Organik Tekstil Standardı) – Organik elyaf sertifikasyonu için önde gelen standart.

Kapalı döngü sistemi – Atıkların süresiz olarak geri dönüştürüldüğü ve kaynak kaybının en aza indirildiği bir sistem.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the European Union

WISE FASHION

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları

54

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

Amaca Yönelik Marka: Geri Dönüştürülmüş Moda Girişimcileri için Pazarlama Stratejileri

Hazırlayan: Serbia on the Move

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

PRAMMER

SRBIJA U POKRETU
Mi stvaramo pokretače, ne pokrete
We make movers, not movements

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM DERNEĞİ

INKUBATOR INNOWACJI

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda için Pazarlama ve Markalaşma, İş Planlaması ve Finansal Yönetim

1. Giriş: Geri dönüştürülmüş modada markalaşma neden önemlidir?

İklim değişikliği, aşırı tüketim ve kirlilik çağında, moda endüstrisi dünyanın en büyük kirleticilerinden biri olarak öne çıkıyor. Her yıl milyonlarca ton giysi çöplüklere atılırken, yeni tekstil ürünleri üretmek için muazzam miktarda su, enerji ve hammadde kullanılıyor. Sonuç olarak, hem gezegene hem de insanlara zarar veren bir döngü oluşuyor.

Bu bağlamda, geri dönüştürülmüş moda artık sadece geçici bir trend değil, bir gerekliliktir. Atıkların kaynaklara dönüştürüldüğü ve giysilerin uzun ömürlü olacak şekilde tasarlandığı döngüsel bir ekonomiye doğru bir geçişi temsil eder. Bununla birlikte, geri dönüştürülmüş modanın gerçekten geniş bir kitleye ulaşması ve tüketici davranışını etkilemesi için markalaşma çok önemli bir rol oynar.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

2. Marka nedir?

Markalaşma, bir logodan daha fazlasıdır.

Markalaşma genellikle sadece bir isim veya logo olarak yanlış anlaşılır. Gerçekte ise bir marka bundan çok daha fazlasıdır:

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Bu, insanların ürününüzü gördüklerinde, adınızı duyduklarında veya mesajınızı okuduklarında hissettikleri duygudur.

Bu sizin kimliğiniz, aynı zamanda da verdiğiniz söz.
Bu, yalnızca ne sattığınızı değil, aynı zamanda neye inandığınızı da iletiyor.

Geri dönüştürülmüş moda sektöründe bu ayrım daha da önem kazanıyor. Sürdürülebilir bir marka hem stili hem de amacı iletmelidir. Günümüzde insanlar sadece kıyafet almıyor; değerler, inançlar ve aidiyet duygusu satın alıyorlar.

Markanız şu mesajı açıkça vermelidir:
“Gezegeni önemsiyoruz. Sistemi değiştiriyoruz.”

3. Hikayenizi anlatmak: Amaca yönelik bir markanın kalbi

Başarı Hikayeleri: Liderlerden Nasıl Ders Alınır?

Veja – Sürdürülebilir ve Misyonu Olan Spor Ayakkabılar

Veja, geri dönüştürülmüş ve organik malzemelerden spor ayakkabı üreten bir markadır. Gücü, şeffaflık ve değerlerinden kaynaklanmaktadır. Müşteriler sadece ayakkabı satın almıyorlar; dürüstlük, sürdürülebilirlik ve daha iyi uygulamalar için bir hareket satın alıyorlar.

Patagonia – Geri Dönüştürülmüş Moda Alanında Bir Öncü

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

1973'te kurulan Patagonia, sorumlu modanın küresel bir sembolü haline geldi. Sürdürülebilirlik popüler hale gelmeden çok önce, marka zaten geri dönüştürülmüş malzemelerle deneyler yapıyordu.

Geri dönüştürülmüş malzemeler: 1993'ten beri polar ceket yapımında geri dönüştürülmüş plastik şişeler kullanıyorlar.

“Eski Giysiler” programı: Giysilerin sonsuz tüketimi yerine, onarımını, yeniden kullanımını ve geri dönüşümünü teşvik eder.

Aktivizm: Patagonia, kârının bir kısmını çevresel amaçlara yatırıyor ve gezegen için mücadele etmek üzere sesini açıkça kullanıyor.

Şeffaflık: Müşteriler, malzemelerin nereden geldiğini ve kıyafetleri kimin ürettiğini tam olarak bilirler.

Sonuç? Müşteri güveni, güçlü satışlar ve küresel bir hareket. Patagonia, sürdürülebilir modada markalaşmanın sadece pazarlama değil, eylem olduğunu kanıtlıyor.

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

4. Marka kimliğinin uygulamadaki hali: İsim, logo, renkler ve slogan.

Vaka İncelemesi: Wise Fashion Wise Fashion, bilinçli ve sorumlu moda anlayışı üzerine kurulu bir konsept markadır; gezegeni koruyan, zarar vermeyen giysiler. Kimliği, estetik, sürdürülebilirlik ve net bir mesajı bir araya getiriyor: moda hem güzel hem de akıllıca bir seçim olabilir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Renkler: Baskın yeşil, doğayı, tazeliği ve güveni simgeliyor. Minimalist renk tasarımı, "az çoktur" ilkesini pekiştiriyor.

Logo: Bir elbise mankeni (zanaatkarlık) ile bir yaprağın (doğa) birleşimi. Bu denge hem stili hem de ekolojiyi iletiyor.

Mesaj: Akıllı moda sadece giyimden ibaret değildir. Bilinçli seçimlere ve daha iyi bir geleceğe doğru bir harekettir.

5. Tanıtım için doğru medyayı seçmek: Markanızı nerede ve nasıl tanıtmalısınız?

Sosyal medya, sürdürülebilir markalar için en güçlü ve en uygun maliyetli araçlardan biridir. Strateji, eğitim, ilham ve etkileşime odaklanmalıdır:

Eğitici içerik: Modanın çevre üzerindeki etkisi, geri dönüştürülmüş modanın faydaları ve "Kıyafetlerinizin ömrünü nasıl uzatabilirsiniz" gibi pratik ipuçları hakkında yazılar.

İlham verici hikaye anlatımı: Geri dönüştürülmüş malzemelerden nihai tasarıma uzanan yolculuğu gösterin. Hem güzelliği hem de sorumluluğu vurgulayan videolar, tanıtım filmleri ve görseller kullanın.

Topluluk katılımı: Diyaloğu teşvik etmek ve bağlılığı artırmak için anketler, yarışmalar ve soru-cevap oturumları kullanın.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Facebook'ta gruplar oluşturmaya ve uzun, çevre temalı gönderiler paylaşmaya odaklanın.
Instagram'da güçlü görsellere, geri dönüşüm süreciyle ilgili videolara ve kullanıcı tarafından oluşturulan içeriğe (UGC) öncelik verin. #WearTheChange ve #SustainableStyle gibi hashtag'ler daha geniş bir kitleye ulaşmanıza yardımcı olur.

6. Etkin, düşük bütçeli pazarlama stratejileri.

Yeni sürdürülebilir markalar için farkındalık yaratmak büyük bir bütçe gerektirmez. Gereken şey yaratıcılık, özgünlük ve tutarlılıktır.

1. Markalaşma Aracı Olarak Hikaye Anlatımı: Malzemenin nereden geldiğini, nasıl geri dönüştürüldüğünü ve kimin yaptığını paylaşın. İnsanlar sadece ürünlerle değil, hikayelerle de bağ kurarlar.

2. Ana Kanal Olarak Sosyal Medya: Görseller aracılığıyla ücretsiz organik tanıtım yapın: kısa videolar, "öncesi/sonrası" geri dönüşüm dönüşümleri ve kamera arkası görüntüler.

3. Kullanıcı Tarafından Oluşturulan İçerik (UGC): Müşterileri markalı etiketlerle fotoğraf paylaşmaya teşvik edin. Bu, hiçbir maliyet olmadan güven ve topluluk oluşturur.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

4. Mikro Etkileyiciler ve Çevre Elçileri: Sürdürülebilirliği gerçekten önemseyen, küçük ama ilgili etkileyicilerle (500-5.000 takipçi) ortaklık kurun. Onların özgünlüğü güvenilirlik oluşturur.

5. Marka Değeri Olarak Eğitim: "Kıyafetlerinizin Ömrünü Uzatmanın 5 Yolu" gibi mini rehberler şeklinde ücretsiz kaynaklar paylaşın. Bu, markanızı hem sorumlu hem de bilgili olarak konumlandırır.

6. Minimalist Görsel Kimlik: Sade, tanınabilir görsellere bağlı kalın – temiz tipografi, yeşil tonlar ve çevre dostu simgeler. Bu, tüm platformlarda tutarlılık yaratır.

7. Sadece Müşteri Değil, Topluluk: Canlı soru-cevap etkinlikleri, atölyeler veya kıyafet takasları düzenleyin. Markanızı sadece bir işletme olarak değil, bir hareket olarak konumlandırın.

7. Hedef kitlenizi belirleme: Kimin için tasarım yapıyorsunuz?

Geri dönüştürülmüş ve sürdürülebilir modanın hedef kitlesi, geleneksel giyim alıcılarının ötesine geçiyor. Bunlar, şu özelliklere sahip bilinçli tüketicilerdir:
1. Çevresel etkilerine önem veriyorlar.
2. Nicelikten ziyade niteliği tercih edin.
3. Dürüst, şeffaf ve sorumlu markaları destekleyin.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

4. Estetiği etik değerlerle birleştirmek.

Bu kitle için tasarım yapmak, sadece giyimden ibaret olmayan, bir yaşam tarzı ve değerler ifadesi olan bir marka yaratmak anlamına gelir.

8. Önemli çıkarımlar ve sonraki adımlar

Markalaşma ve tanıtımın temelleri artık netleştiğine göre, soru şu oluyor: Nasıl ilerleyip fikirleri gerçeğe dönüştürebilirsiniz? Geri dönüştürülmüş moda markası kurmak veya büyütmek isteyen herkes için önerilen sonraki adımlar şunlardır:

1. Temel Değerlerinizi ve Misyonunuzu Tanımlayın

Markanızın neyi temsil ettiğini yazın. Odak noktanızın geri dönüşüm, yeniden kullanım, döngüsel ekonomi veya bunların bir kombinasyonu olup olmayacağına karar verin.
Tek bir cümleyle ifade edilebilecek bir misyon bildirisi oluşturun (örneğin, "Atıklara ikinci bir hayat veren moda").

2. Küçük Başlayın, Test Edin ve Öğrenin

Geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak küçük bir ilk koleksiyon veya hatta bir kapsül serisi geliştirin. Ürünlerinizi küçük bir müşteri grubuyla test edin, geri bildirim alın ve tasarımlarınızı iyileştirin. Unutmayın: başlangıçta kalite ve hikaye anlatımı miktardan daha önemlidir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

3. Güçlü Bir Çevrimiçi Varlık Oluşturun

Basit ama profesyonel bir web sitesi veya çevrimiçi mağaza kurun. Hikayenizi sergilemek ve ilk topluluğunuzu oluşturmak için Instagram ve Facebook'u kullanın. Görünür kalmak için, haftada bir veya iki kez bile olsa, düzenli olarak paylaşım yapın.

4. Ortaklıklar Kurun

Yerel zanaatkarlarla, geri dönüşüm kuruluşlarıyla veya çevre dostu mağazalarla işbirliği yapın.
Değerlerinizi gerçekten paylaşan mikro-influencer'larla ortaklık kurun. Bu ortaklıklar, büyük maliyetlere girmeden erişim alanınızı genişletir.

5. Etkinizi Ölçün

Geri dönüştürdüğünüz atık miktarını veya çöplüğe gitmekten kurtardığınız giysi sayısını takip edin. Bu sonuçları kitlenizle paylaşın; rakamlar güvenilirlik katar ve güven uyandırır.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

6. Büyüme Planı

Sadık bir müşteri kitlesi oluşturduktan sonra, genişlemeyi düşünün: yeni koleksiyonlar, geçici mağazalar veya iş birlikleri. Büyürken misyonunuza sadık kalın. Müşteriler, özgünlüğünüzün değişmediğini hissettikleri takdirde sizi takip edeceklerdir.

Öz değerlendirme testi

1. Geri dönüştürülmüş moda günümüzde neden önemli?
a) Çünkü her zaman yeni kıyafetlerden daha ucuzdur b) Çünkü moda trendleri hızla değişir c) Çünkü israfı azaltır ve kaynak tasarrufu sağlar d) Çünkü insanlar retro tarzı sever

(Doğru cevap: c)

2. Geri dönüştürülmüş moda alanında faaliyet gösteren bir marka neyi iletmelidir?
a) Sadece düşük ürün fiyatları b) Sadece modern giyim görünümü c) Hem stil hem de amaç – değerler ve gezegene özen d) Sadece orijinal bir logo

(Doğru cevap: c)

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

3. Giysilerin tamirini ve yeniden kullanımını teşvik eden "Worn Wear" programıyla tanınan şirket hangisidir?
a) Zara b) Patagonia c) H&M d) Nike

(Doğru cevap: b)

4. Düşük bütçeyle sürdürülebilir markaları tanıtmak için hangi strateji önerilir?
a) Pahalı televizyon reklamları b) Moda dergilerinde ücretli reklamlar c) Hikaye anlatımı, sosyal medya ve mikro-influencer'lardan yararlanmak d) Lüks butikler açmak

(Doğru cevap: c)

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda İçin İş Planlaması ve Finansal Yönetim

Fikirden Eyleme: Geri Dönüştürülmüş Moda Girişimcileri için İş Planlaması ve Finansal Temeller

1. Basit Bir İş Planının Temel Unsurları

İş planı, bir fikri yapılandırılmış eyleme dönüştüren bir yol haritasıdır. Aşağıda temel yapı taşları yer almaktadır.

2.1 Yönetici Özeti Nedir: İş fikri, misyonu, vizyonu ve hedeflerinin özlü bir özetidir.

Neden önemli: Yatırımcılar ve paydaşlar genellikle devam etme kararı almadan önce yalnızca özet bölümünü okurlar (Scarborough, 2018).

Etkinlik: Geri dönüştürülmüş moda fikrinizi özetleyen 5-6 cümle yazın.

2.2 İşletme Tanımı

Nedir: İşletmenin ayrıntılı açıklaması, yasal yapısı, hikayesi ve benzersiz değer önerisi. Geri dönüştürülmüş moda ile ilgisi: İşletmenin sürdürülebilirliğe, atık azaltımına ve etik moda uygulamalarına nasıl katkıda bulunduğunu vurgular (Fletcher & Tham, 2019).

Etkinlik: Markanızı ve benzersiz özelliklerini anlatan bir paragraf yazın.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

2.3 İş Modeli

Nedir: İşletmenin değer yaratma, sunma ve yakalama mantığı (Osterwalder & Pigneur, 2010). Geri dönüştürülmüş moda için: Benzersiz geri dönüştürülmüş ürünler satmak, atölyeler düzenlemek veya abonelik tabanlı kıyafet takasları sunmak gibi örnekler verilebilir.

Etkinlik: İşletmenizin girdilerini, süreçlerini ve gelir akışlarını gösteren bir diyagram oluşturun.

2.4 Operasyon Planı

Nedir bu: İşletmenin günlük işleyişi nasıl olacak?

İçerir: Üretim, tedarikçiler, lojistik ve teslimat (Barringer & Ireland, 2019).

Geri dönüştürülmüş moda için: Çevre dostu kaynak kullanımına, düşük atık üretimine ve yeşil ambalajlamaya önem verilmelidir (Henninger vd., 2016).

Aktivite: Tedarikten müşteriye kadar olan üretim aşamalarını haritalandırın.

2.5 Mali Plan

Nedir bu: İşletmenin sürdürülebilirliğini kanıtlayan rakamlar.

İçerir: Başlangıç maliyetleri, devam eden maliyetler, fiyatlandırma ve gelir tahminleri.

Neden önemli: Sağlam finansal planlama, hayatta kalmayı ve büyümeyi sağlar (Scarborough, 2018). Geri dönüştürülmüş moda odaklı yaklaşım: Fiyatlandırma, uygun fiyatlılığı adil ücretler ve sürdürülebilir kaynak kullanımıyla dengelemelidir (Niinimäki & Hassi, 2011).

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Etkinlik: Bir ürünün maliyetini hesaplayın ve satış fiyatını belirleyin. a)

3. Bütçe Planlamasında Adımlar

Üretim hacminizi tahmin edin.
Her ay kaç ürün üretip satmak istediğinize karar verin. Örnek: 20 adet geri dönüştürülmüş kot ceket.

2. Değişken maliyetlerinizi (üretimle birlikte değişen maliyetler) listeleyin.
Geri dönüştürülmüş malzemeler (örneğin, ikinci el kot pantolon: ceket başına 10 €) İşçilik (dikiş: ceket başına 12 €)
Paketleme ve kargo (örneğin, ceket başına 4 €)
→ Ceket başına değişken maliyet = 26 €

3. Sabit maliyetleri hesaplayın

4. Ürün başına toplam maliyeti bulun. Sabit maliyetleri ürün sayısına bölün, ardından değişken maliyetleri ekleyin.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Ceket başına sabit maliyet: 600 € ÷ 20 = 30 €
Ceket başına toplam maliyet = 26 € + 30 € = 56 €

5. Fiyatınızı belirleyin. Bir kar marjı ekleyin. Örneğin, %30 kar marjı istiyorsanız:
Satış fiyatı = 56 € × 1,3 = 72,80 €

6. Başabaş noktanızı hesaplayın. Başabaş noktası = Sabit maliyetler ÷ (Satış fiyatı – Değişken maliyetler)
600 € ÷ (72,80 € – 26 €) = 600 € ÷ 46,80 € = 13 ceket

- → Giderlerinizi karşılamak için ayda en az 13 ceket satmanız gerekiyor.

Sonuç: Giderlerinizi karşılamak için ayda en az 13 ceket satmanız gerekiyor.

Kullanabileceğiniz Araçlar
Hesaplamalar için kolay olan elektronik tablolar (Excel, Google Sheets).

Wave veya Zoho gibi ücretsiz muhasebe uygulamaları, giderlerinizi ve satışlarınızı takip etmenize yardımcı olur.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

4. Finansal Tahmin ve Uzun Vadeli Düşünmenin Temelleri

Tahminleme, zaman içinde gelir ve giderleri öngörmekle ilgilidir. Yeni kurulan şirketler için basit tahminleme şunları içerebilir:

1. Başabaş noktası analizi: Gelirlerin maliyetleri karşılayacağı nokta.

2. Satış tahminleri: Gerçekçi piyasa talebine dayanmaktadır.

3. Nakit akışı tahmini: Tedarikçilere ve çalışanlara ödeme yapabilmek için likiditenin sağlanması.

Geri dönüştürülmüş moda için, tahminler yapılırken arz dalgalanmaları (ikinci el malzemelerin bulunabilirliği) ve mevsimsel talep (örneğin, tatil satışları) da dikkate alınmalıdır. Uzun vadeli düşünme, girişimcileri sürdürülebilirliği temel alarak sorumlu bir şekilde ölçeklendirmeye teşvik eder (Fletcher & Tham, 2019).

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

5. Genç Girişimcilerin İlham Verici Hikayeleri

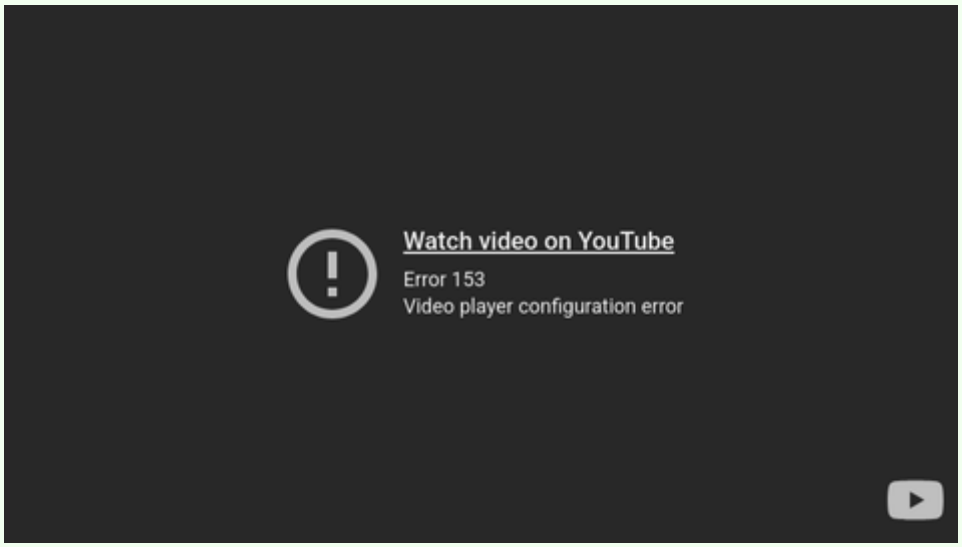

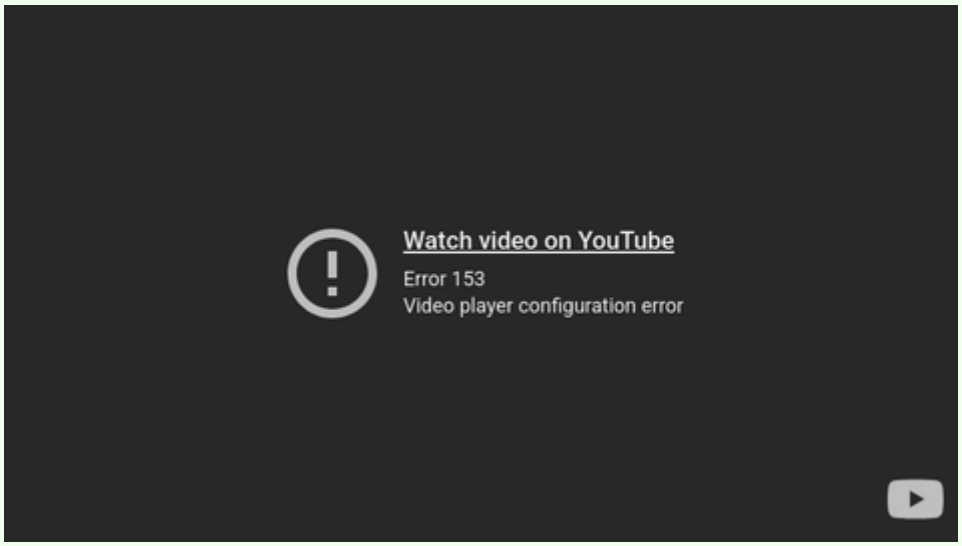

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

5. Öz Değerlendirme Testi

Soru 1: Geri dönüştürülmüş moda işi için bütçe oluşturmanın temel amacı nedir?
a) Yatırımcıları etkilemek için b) Maliyetleri anlamak ve harcamaları kontrol etmek için c) Vergileri artırmak için d) İş planı yapmaktan kaçınmak için Doğru Cevap: b) Maliyetleri anlamak ve harcamaları kontrol etmek

Soru 2: Aylık sabit maliyetler 500 € ve ürün başına değişken maliyet 15 € ise, 10 adet ürünün toplam üretim maliyeti nedir?
a) 150 € b) 500 € c) 650 € d) 350 € Doğru Cevap: c) 650 € (Açıklama: 500 € sabit + (15 € × 10) değişken = 650 €)

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Soru 3: Bir ceketin üretim maliyeti 40 € ise ve %25 kar marjı elde etmek istiyorsanız, satış fiyatı ne olmalıdır?
a) 45 € b) 50 € c) 55 € d) 60 € Doğru Cevap: b) 50 € (Açıklama: 40 € × 1,25 = 50 €)

Soru 4: "Başabaş noktası" ne anlama gelir?
a) Bir ürünü ilk kez sattığınız an b) Tüm maliyetleri karşılamak için satmanız gereken ürün sayısı c) Kârınızdan sonra elde ettiğiniz para miktarı d) Maliyetlerinizin azaldığı zaman Doğru Cevap: b) Tüm maliyetleri karşılamak için satmanız gereken ürün sayısı

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Referanslar:

Barringer, B.R. ve Ireland, R.D. (2019). Girişimcilik: Yeni girişimleri başarıyla başlatmak (6. baskı). Pearson.

Fletcher, K., & Tham, M. (2019). Moda ve Sürdürülebilirlik: Değişim için Tasarım. Laurence King Yayıncılık.

Henninger, C. E., Alevizou, P. J. ve Gowerek, H. (2016). Modada sürdürülebilirlik: Bir inceleme ve gelecek yollar. Moda Pazarlama ve Yönetim Dergisi, 20 (4), 4 0 0 – 4 1 6 .

Niinimäki, K., & Hassi, L. (2011). Emerging design Tekstil ve moda ürünlerinin sürdürülebilir üretim ve tüketimine yönelik stratejiler. Temiz Üretim Dergisi, 1 9 (1 6) , 1 8 7 6 – 1 8 8 3 .

Osterwalder, A. ve Pigneur, Y. (2010). İşletme modeli Generation: Vizyonerler, oyun değiştiriciler ve meydan okuyucular için bir el kitabı. John Wiley & Sons.

Scarborough, N.M. (2018). Essentials of girişimcilik ve küçük işletme yönetimi (9. (ed.) Pearson.

Sen sensin. (2 0 2 4). Gençlerin ilham verici öyküleri girişimciler [Video].https://www.youtube.com/watch? v = 7 i 0 Q M n z 4 E x Y

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

WISE FASHION

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları

76

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

Geri dönüştürülmüş modanın etiği

Hazırlayan:
İnovasyon Kuluçka Merkezi Vakfı

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA

PRAMMER

SRBIJA U POKRETU
Mi stvaramo pokretače, ne pokrete
We make movers, not movements

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM DERNEĞİ

INKUBATOR INNOWACJI

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda'da Etik ve Sosyal Hususlar

Moda, toplumumuzun dokusuna işlemiş durumda ve aşırı moda üretimi yalnızca derin ekolojik sonuçlar doğurmakla kalmıyor, aynı zamanda belirli etik ve sosyal sorunları da gündeme getiriyor.

Hızlı moda akımının yükselişi, düşük ve orta gelirli ülkelerde çevresel adaletsizliğe, atık sömürgeciliğine ve sömürücü çalışma uygulamalarına yol açmıştır. Artan tüketici bilinci, tüketim kalıplarını değiştirmeye ve daha etik üretimi teşvik etmeye yardımcı olur, ancak şeffaflık olmadan markalar genellikle gerçekte olduklarından daha çevre dostu görünmek için yeşil yıkamaya başvururlar. Bu, müşterileri daha iyi seçimler yaptıklarını düşünmeye yönlendirdiği ve tüm çevre bilinci girişimlerine olan güveni zedelediği için zararlı bir uygulamadır.

Geri dönüştürülmüş moda, bitmek bilmeyen yeni kıyafet üretimine bir alternatiftir. Birçok biçimde karşımıza çıkabilir: eski tekstilleri parçalayarak yeni iplik üretmek, lifleri kimyasal olarak parçalayarak yenilerini yapmak, eşyaları yeniden kullanıp satmak (Vinted gibi platformlar iyi bir örnektir), düşük değerli tekstilleri daha düşük değerli bir şeye dönüştürmek (örneğin pamuklu giysileri endüstriyel bezlere dönüştürmek) ve yüksek değerli tekstilleri daha yüksek kaliteli ürünlere dönüştürmek (eski tekstillerin yaratıcı bir şekilde dönüştürülmesi).

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda'da Etik ve Sosyal Hususlar

Geri dönüştürülmüş moda uygulamaları, yerel onarım ekonomileri aracılığıyla sorumlu moda tüketimini ve değer dağıtımını destekleyerek çevre üzerinde olumlu bir etki yaratmaktadır.

BCG'ye (1) göre, atılan giysilerin %80'i asla yeniden kullanılmıyor veya geri dönüştürülmüyor, bunun yerine çöplüklerde veya yakma fırınlarında son buluyor. Durumu daha iyi anlamak için, 2024 yılında 200 Olimpiyat stadyumunu dolduracak kadar giysi attık, bunların %12'sine kadarını yeniden kullandık ve %1'den azını geri dönüştürdük (1). Peki bu neden bu kadar önemli? Moda endüstrisi, küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık %10'undan sorumludur (2). Tekstil üretimi bu sayının %92'sini (1) oluşturmaktadır. Tekstil üretiminin 2000 yılından bu yana iki katından fazla arttığı göz önüne alındığında, geri dönüştürülmüş moda, temel sorunu ele alıyor: yeni kumaşın asla bitmeyen üretimi.

Kaynaklar:

1. Sajdeh, R., Martinez-Pardo, C., Meyer zum Felde, A., Lange, T., Tieri, E., & Evans, E. (2025, 12 Ağustos). Tekstil atıklarını değere dönüştürmek. Boston Consulting Group. Moda, toplumumuzun dokusuna işlemiştir ve aşırı moda üretimi yalnızca derin ekolojik sonuçlar doğurmakla kalmaz, aynı zamanda belirli etik ve sosyal hususları da gündeme getirir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri Dönüştürülmüş Moda'da Etik ve Sosyal Hususlar

Geri dönüştürülmüş moda, bitmek bilmeyen yeni kıyafet üretimine bir alternatiftir. Birçok biçimde karşımıza çıkabilir: eski tekstilleri parçalayarak yeni iplik üretmek, lifleri kimyasal olarak parçalayarak yenilerini yapmak, eşyaları yeniden kullanıp satmak (Vinted gibi platformlar iyi bir örnektir), düşük değerli tekstilleri daha düşük değerli bir şeye dönüştürmek (örneğin pamuklu giysileri endüstriyel bezlere dönüştürmek) ve yüksek değerli tekstilleri daha yüksek kaliteli ürünlere dönüştürmek (eski tekstillerin yaratıcı bir şekilde dönüştürülmesi).

2. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi. (6 Eylül 2018). BM, moda endüstrisinin düşük karbonlu bir yapıya geçişine yardımcı oluyor.
Moda, toplumumuzun dokusuna işlemiş durumda ve aşırı moda üretimi yalnızca derin ekolojik sonuçlar doğurmakla kalmıyor, aynı zamanda belirli etik ve sosyal sorunları da gündeme getiriyor.

Hızlı moda akımının yükselişi, düşük ve orta gelirli ülkelerde çevresel adaletsizliğe, atık sömürgeciliğine ve sömürücü çalışma uygulamalarına yol açmıştır. Artan tüketici bilinci, tüketim kalıplarını değiştirmeye ve daha etik üretimi teşvik etmeye yardımcı olur, ancak şeffaflık olmadan markalar genellikle gerçekte olduklarından daha çevre dostu görünmek için yeşil yıkamaya başvururlar. Bu, müşterileri daha iyi seçimler yaptıklarını düşünmeye yönlendirdiği ve tüm çevre bilinci girişimlerine olan güveni zedelediği için zararlı bir uygulamadır.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri dönüştürülmüş modanın etiği

Aşırı moda tüketimi küresel bir sorun olsa da, Avrupa istatistikleri uluslararası eğilimleri yansıtıyor. Avrupa Çevre Ajansı'na göre, 2022 yılında 27 Avrupa Birliği üye devleti kişi başına 16 kilogram tekstil atığı üretti; bu da tahmini 6,94 milyon ton tekstil atığı anlamına geliyor (2).

Kötü haber şu ki, AB genelinde kişi başına yaklaşık 11,1 kg tekstil ve ayakkabı ayrı olarak toplanmadı ve geri dönüştürülme veya yeniden kullanılma şansını kaybetti (2). Küresel olarak, tekstil atığı, üretime geri dönmek yerine çöpe atılan ham maddelerde 150 milyar dolarlık bir servete denk geliyor. Durumu daha iyi anlamak için, aynı kaynak, bunların sadece %25'inin geri kazanılmasının, dünyanın en büyük 30 moda şirketinin yıllık malzeme harcamalarını karşılamaya yeteceğini öne sürüyor (1).

Aşırı moda üretimi birçok etik sorunu beraberinde getiriyor: mikroplastik kirliliğini artırıyor, düşük gelirli ülkelerde devasa çöplükler oluşturuyor ve suyun her geçen yıl daha da kıtlaştığı bir dünyada enerji ve su tüketimini artırıyor.

Geri dönüşümün tüm biçimleri, özellikle uzun vadeli döngüselliği desteklediğinde, zararın bir kısmını telafi eder.

Sorun, geri dönüşümün sadece bir göstermelik olması ve vaat edildiği kadar çevre dostu veya etik olmaması durumunda ortaya çıkar. Yeşil yıkama, atık yükünün dezavantajlı topluluklara devredilmesi veya zehirli maddelerle kimyasal geri dönüşüm, yepyeni sorunlar yaratır ve ne yazık ki sektörde moda haline gelmiş gibi görünüyor.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Geri dönüştürülmüş modanın etiği

Etik geri dönüşüm, çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan adildir ve güzel görünen kurumsal istatistiklerden ziyade somut etkiye odaklanır. En iyi haliyle, tekstil atıklarını azaltır, sorumlu moda tüketimini teşvik eder, ekolojik farkındalığı artırır, insan yaratıcılığını destekler ve küçük ölçekli üretim, onarım ve yeniden satış yoluyla yerel ekonomileri destekler.

Kaynaklar:

1. Sajdeh, R., Martinez-Pardo, C., Meyer zum Felde, A., Lange, T., Tieri, E. ve Evans, E. (2025, 12 Ağustos). Tekstil atıklarını değere dönüştürüyoruz. Boston Danışmanlık Grubu. https://www.bcg.com/publications/2025/spinning-textile-waste-into-value
2. Avrupa Çevre Ajansı. (21 Mayıs 2024). Avrupa'nın döngüsel ekonomisinde kullanılmış ve atık tekstillerin yönetimi. https://www.eea.europa.eu/en/circularity/sectoral-modules/textiles/textile-waste-generation-per-person-in-the-eu-per-year

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Yeşil yıkamanın 50 tonu

Sürdürülebilirlik sadece bir pazarlama aracı haline geldiğinde ve markalar ürünlerinin geri dönüştürülmüş kaynaklardan geldiği konusunda abartılı veya yanıltıcı iddialarda bulunduğunda, buna yeşil yıkama denir.

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Yeşil yıkamanın 50 tonu

Çevre dostu görünme çabası her yerde karşımıza çıkıyor ve genellikle kıyafetlerdeki yanıltıcı etiketlerle başlıyor.
Bir örnek: Hızlı moda markası, etiketlerin her yerine "sürdürülebilir" ve "çevre bilincine sahip" gibi kelimeler yazarak ve malzemenin sadece %7'sinin geri dönüştürüldüğünü belirten küçük bir not ekleyerek "çevre dostu" bir koleksiyon piyasaya sürüyor.
Yeşil yıkama kampanyası için bir başka tarif mi? Büyük iddialar, soylu girişimler ve asgari şeffaflık. Bir marka geri dönüşüm girişimlerini destekliyor ve tekstil ürünleri topluyor ancak geri dönüştürülen ürünlerin yüzdesini açıklamıyorsa, rakamlar muhtemelen etkileyici değildir. Çoğu zaman, geri dönüşüm kampanyaları, toplanan ürünlerin çoğunun düşük değerli ürünlere (endüstriyel bezler gibi) dönüştürüldüğü veya düşük gelirli ülkelere ihraç edildiği gerçeğini gizler.
Bazen markalar geri dönüştürülmüş malzemeler kullandıklarını iddia ederler, ancak sürdürülebilirlik konusunda neredeyse hiç düşünmeden, birkaç kez giyildikten sonra atılabilir hale gelen kıyafetler üretirler.
Sürdürülebilirlik iddiasında bulunmak için sürekli olarak geri dönüştürülmüş moda koleksiyonları piyasaya sürüyorlarsa ve aynı zamanda genel üretimlerini ve su kullanımlarını her yıl artırıyorlarsa, bu da güzelce paketlenmiş bir çevreci görünüm yaratma örneğidir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Yeşil yıkamanın 50 tonu

Çevre dostu görünme yanılsamasına karşı en iyi panzehir, marka şeffaflığıyla desteklenen tüketici eğitimidir. Doğrulanabilir veri kaynakları ve çevre bilinci, abartılı iddialara çok az yer bırakır. Kısa ömürlü giysileri geri dönüştürülmüş malzemelerden büyük miktarlarda üretmek, "çevre bilinci" olarak etiketlense bile etik değildir.

Yeşil yıkama, sürdürülebilir girişimlere olan güveni zedeleyen, gerçek etki için gerekli sistemik değişiklikleri geciktiren ve ekolojik sorumluluğun büyük kısmını üreticilerden ziyade müşterilere yükleyen bir müşteri aldatma biçimidir.

İşte çevre dostu görünmeye yönelik kampanyaları belirlemenize yardımcı olacak birkaç soru:
Etiketteki bilgiler gerçek verilerle kolayca doğrulanabilir mi?
Eko serisindeki ürünlerin kaç tanesi gerçekten geri dönüştürülmüş malzemelerden üretilmiştir?
Üretimde kullanılan geri dönüştürülmüş tekstil ürünlerinin yüzdesi nedir?
Koleksiyon seri üretim şeklinde mi üretiliyor?
Tedarik zincirleri ne kadar şeffaf?

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda şeffaflığı ve AB tekstil stratejileri

Dünya çapında çöplük dağları büyürken ve Avrupa'da ortalama bir giysi atılmadan önce 7 ila 10 kez giyilirken (1), AB tekstil atıklarıyla mücadele etmek için tekstil stratejileri üzerinde çalışıyor. İlk adım zaten atıldı: yeni AB atık yasalarına göre, tüm üye devletler ayrı tekstil atık toplama noktalarının olmasını sağlamalıdır. Tekstil atıkları artık genel evsel atıklarla karıştırılamaz ve bu nedenle geri dönüştürülebilir.

AB Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstil Stratejisi, 2030 yılına kadar tekstil sektörünü dönüştürmeyi hedefliyor. Geleceğin AB tekstil pazarının, döngüsel ekonomi ilkelerine uygun, dayanıklı, geri dönüştürülebilir ve geri dönüştürülmüş giysilerle dolu olması ve kullanım ömrü boyunca birden fazla kez yeniden kullanılabilmesi, onarılabilmesi ve yeniden işlevlendirilebilmesi amaçlanıyor.

AB'nin daha iyi bir tekstil geleceğine doğru atacağı adımlar şunlardır:

- **Zorunlu ekotasarım gerekliliklerinin getirilmesi: Tekstil ürünlerinin ömrünün uzatılması iklim üzerindeki etkilerini azaltır, bu nedenle AB, dayanıklılık, onarılabilirlik, yeniden kullanılabilirlik ve geri dönüştürülmüş elyaf içeriği konusunda bağlayıcı, ürüne özgü ekotasarım gereklilikleri geliştirecektir (2).**
- **Sistematik şeffaflık ve satılmayan veya iade edilen ürünlerin imhasının yasaklanması: büyük şirketler, tekstil ürünleri de dahil olmak üzere, attıkları veya imha ettikleri ürünlerin sayısını kamuoyuna açıklamakla yükümlü olacaklardır (2). Ayrıca, iade edilen ürünler de dahil olmak üzere, her türlü satılmayan ürünün imhası da yasaklanacaktır.**

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda şeffaflığı ve AB tekstil stratejileri

Mikroplastik kirliliğinin azaltılması: Sentetik elyaflardan (örneğin polyester) üretilen tekstiller, kasıtlı olmayan mikroplastik salınımının başlıca kaynakları arasındadır. Mikroplastikler gıda zincirlerimizi kirletir, hayvan yaşamını yok eder ve asla biyolojik olarak parçalanmaz, ekosistemlerimizde yüzyıllarca kalır. En yüksek miktarda mikroplastik ilk 5-10 yıkamada (özellikle hızlı moda giysilerinde) salınır. AB, tasarım gerekliliklerini bağlayıcı hale getirerek, endüstriyel üretim tesislerinde ön yıkama yaparak ve yıkama sırasında salınan mikroplastik miktarını en aza indiren özel çamaşır makinesi filtreleri ve hafif deterjanlar kullanarak bu sorunu ele almak istiyor (2).

Kaynaklar:

Sürdürülebilirlik Rehberi. (20 Eylül 2025). AB düzenlemeleri moda sektöründe şeffaflığı ve atık azaltımını teşvik ediyor. https://news.sustainability-directory.com/fashion/eu-regulations-drive-fashion-transparency-and-waste-reduction

Avrupa Komisyonu. (2022, 30 Mart). Avrupa Parlamentosu, Konsey, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi ve Bölgeler Komitesi'ne Komisyon Bildirisi: Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstiller için AB Stratejisi (COM/2022/141 final). https://environment.ec.europa.eu/document/download/74126c90-5cbf-46d0-ab6b-60878644b395_en?filename=COM_2022_141_1_EN_ACT_part1_v8.pdf

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda şeffaflığı ve AB tekstil stratejileri

Yeni AB tekstil stratejisi, tekstil ürünlerinin yeniden kullanımını ve onarımını karlı ve uygun fiyatlı hale getirmeyi, kıta genelinde tekstil onarım hizmetlerinin yaygınlaşmasını ve tekstil atıklarının minimuma indirilmesini hedefliyor. Tasarım gereği, tekstil ürünleri ilk kullanımdan sonra artık çöplüklere atılmayacak. Geri dönüşüm, yasal olarak varsayılan yöntem haline gelecek.

- Tekstiller için Dijital Ürün Pasaportunun tanıtımı: Her tekstil ürününe, döngüselliği (geri dönüştürülebilir mi? yırtılırsa tamir edilebilir mi?), elyaf bileşimi ve çevresel etkisi (dayanıklı mı? nasıl üretildi?) ve nereden geldiği hakkında bilgi içeren dijital bir kayıt eşlik edecek (1).

- Yeşil yıkama azaltıldı: çevre dostu iddialar kanıt gerektirecek - moda şirketleri müşterilerine dayanıklılık konusunda ticari bir garanti ve onarım seçenekleri hakkında ilgili bilgiler sunmak zorunda kalacak. Ürünlerin, müşterileri dayanıklılıkları konusunda bilgilendirmek için kendi gerçekçi onarılabilirlik puanları olacak. Yeşil yıkama girişimlerini caydırmak ve moda şeffaflığını artırmak için her türlü yeşil iddia doğrulanacak (1).

- Üreticinin sorumluluğunun artırılması, müşterinin suçluluk duygusuna itilmesi değil: Temel amaç, üreticilerin tekstil toplama sürecine mali veya operasyonel olarak dahil olmalarını sağlayarak AB genelinde etkili bir toplama, ayırma, yeniden kullanım, yeniden kullanıma hazırlık ve geri dönüşüm sistemi oluşturmaktır (1).

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda tüketim kalıplarının kültürel olarak yeniden şekillendirilmesi

Gerçek tekstil devrimi, moda ile olan ilişkimizin kültürel olarak yeniden şekillendirilmesiyle başlar. Hızlı moda, giysilere duygusal bağ kurmadan ve bilinçli sahipliğe hiç önem vermeden hızlı tüketimi teşvik eder. Kullan, at ve tekrarla. Nicelikten ziyade kalite ve dayanıklılığa odaklanan bilinçli bir moda sahipliğine geçiş, gerçek bir kültürel ilerlemedir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda tüketim kalıplarının kültürel olarak yeniden şekillendirilmesi

Bilinçli moda sahipliği, kıyafetlerimize özen göstermeyi, onları trendlere ve hızlı dopamin etkilerine göre değil, dayanıklılık ve onarılabilirlik özelliklerine göre seçmeyi ve dikiş, tamir ve geri dönüşüm gibi geleneksel uygulamaları yeniden canlandırmayı öğretir.

Yerel tamir ekonomilerinin yükselişi, topluluk dikiş atölyeleri, geri dönüştürülmüş moda mağazaları, ikinci el dükkanları ve yeniden kullanım projeleriyle birlikte, yerel döngüsel ekonomilerin temellerini atmaktadır.

Faydaları saymakla bitmez:

- uzatılmış ürün yaşam döngüleri ve azaltılmış atık
- Daha güçlü topluluk bağları, daha yüksek öz yeterlilik ve krizlere karşı dayanıklılık (eşyaları tamir etmek yeni satın alımları gereksiz kılar)
- Dikiş gibi kaybolmuş sıfır atık dostu becerilerin yeniden kazanılması
- yerel istihdam yaratılması ve zanaatkâr projelerine destek verilmesi

Avrupa genelinde düzenlenen geri dönüşüm ve dikiş atölyeleri, yaratıcılığı ortaya çıkarıyor ve kıyafetlere duygusal bağ kurulmasını sağlıyor: Bu, birkaç giyimden sonra dayanacak tek kullanımlık hızlı moda giysilerinde imkansız olan bir şey.

Geri dönüştürülmüş moda hareketi, giydiğimiz kıyafetlerle yeniden bağlantı kurmak, tüketim şeklimizi yeniden şekillendirmek ve sahip olduklarımız ile bunların gezegenimiz üzerindeki etkileri konusunda sorumluluk almak için yapılan kolektif bir çabadır.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda tüketim kalıplarının kültürel olarak yeniden şekillendirilmesi

Tekstil yeniden icadı bir hayal gücü meselesidir: malzemeler birçok yaratıcı şekilde yeniden kullanılabilir ve yeniden amaçlandırılabilir. Atılmış tekstiller şunlara dönüştürülebilir:

köpek oyuncakları
Seyahatler için benzersiz muz desenli çantalar
renkli dizüstü bilgisayar çantaları
el yapımı bebekler
yeni benzersiz tasarımlar
halılar
halılar
cüzdanlar

Dikiş becerileriyle olasılıklar sonsuzdur. Geri dönüşüm sadece tekstil atıklarını azaltmakla kalmaz, aynı zamanda seri üretim çağında müşterilere gerçekten benzersiz ve öne çıkan ürünler sunar.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Moda tüketim kalıplarının kültürel olarak yeniden şekillendirilmesi

Hızlı modanın gerçek maliyetleri konusunda doğru moda eğitimi, kolektif moda tüketimini yeniden şekillendirmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Gerçek değişim, insanlar daha az satın aldığında, daha çok tamir ettiğinde ve tekstilleri daha sık yeniden kullandığında başlar. Artan sayıda yerel dikiş ve geri dönüşüm girişimi, insanlara bilinçli moda tüketimini teşvik eden değerli tamir becerileri kazandırıyor. Etik seçimler nadiren kolaydır, ancak tekstil atık toplama noktalarına daha kolay erişim, daha yüksek marka şeffaflığı ve daha fazla yerel tamir seçeneği ile geri dönüşüm, AB vatandaşlarının günlük yaşamlarına her zamankinden daha az zahmetle entegre edilebilir.

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Tekstilde yeniden keşif: Geri dönüştürülmüş bir moda projesi hayal edin.

- Tekstil sektörünün yeniden icadı her birimizle başlar. Geri dönüştürülmüş moda projesi veya hatta bir işletme yürütmenin ne gerektirdiğini anlamak için hayal gücümüzü kullanmak, hızlı modanın gizli maliyetlerini daha iyi kavramamıza yardımcı olabilir. Etik geri dönüştürülmüş moda projeleri, göz ardı edilemeyecek çeşitli sosyo-etik hususları beraberinde getirir.
- Kendi geri dönüştürülmüş moda projenizi hayal edin. Neleri yeniden kullanmak veya yeniden değerlendirmek istersiniz? İşte hayali projeniz için göz önünde bulundurmanız gereken kısa bir soru seti:
- Süreçte kullanılan malzemeler gerçekten geri dönüştürülmüş/yeniden kazanılmış mı?
- Malzemeler dayanıklı ve kullanımı güvenli mi?
- İşçilere adil ücret ödeniyor mu? Çalışma koşulları iyi mi?
- Tedarik zinciri bilgilerini açıklıyor musunuz? İstediğiniz şeffaflık düzeyi nedir?
- Ambalaj çevre dostu mu?
- Onarım veya geri alma seçenekleri mevcut mu?
- Tasarımlar kısa vadeli trendlerden ziyade uzun vadeli sürdürülebilirliğe öncelik veriyor mu?
- Etik geri dönüşümlü moda projeleri ve işletmeleri, çevresel etkiyi en aza indirir, kullanılan malzemeler ve tedarik zinciri uygulamaları konusunda tam şeffaflık sağlar ve özellikle işçi ücretleri ve koşulları açısından adaleti güvence altına alır.

Doğrulanmış geri dönüşüm kaynaklarından (insanlardan, fabrikalardan, üreticilerden tekstil ürünleri toplamak) şeffaf malzeme tedariği, adil çalışma uygulamaları, döngüsel ve geri dönüştürülebilir tasarımın yanı sıra yerel, topluluk odaklı katılım ve işbirlikleri, mevcut ve yeni ortaya çıkan markalar ve projeler için en iyi etik moda uygulamalarından bazılarıdır.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

Tekstilde yeniden keşif: Geri dönüştürülmüş bir moda projesi hayal edin.

Hızlı moda, müşterilerin pasif olduğu, trendlere ve miktara takıntılı olduğu ve aşırı moda tüketiminin uzun vadeli sonuçlarıyla ilgilenmediği durumlarda gelişir. Alışveriş neredeyse kompulsif bir hale gelirse, kıyafetlere biz mi sahip oluruz yoksa onlar mı bize sahip olur? Tekstil sektörünün yeniden icadı, sahip olduğumuz ve tükettiğimiz şeyler üzerindeki kişisel ve kolektif sorumlulukla başlar.

Geri dönüştürülmüş moda, yaratıcılığın ve çevreye duyarlılığın pratik bir biçimidir. Bu, piyasadaki en iyi etikettir.

Co-funded by the European Union
Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.

WISE FASHION

Atık Bilinçli Bir Sektöre Doğru Geri Dönüştürülmüş Moda Uygulamalarında Becerileri Geliştirmek İçin Öğrenme Fırsatları

2024-2-RO01-KA220-YOU-000286513

Teşekkür ederim!

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ALBA IULIA
PRAMMER
SRBIJA U POKRETU
Mi stvaramo pokretače, ne pokrete
We make movers, not movements
SÜRDÜRÜLEBİLİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM DERNEĞİ
INKUBATOR INNOWACJI

Co-funded by the European Union

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. İfade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Avrupa Birliği veya EACEA bu görüş ve düşüncelerden sorumlu tutulamaz.